Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ

✉3300 Eger, Dobó tér 6/A.

☎tel./Fax36/427 – 544 e-mail:hmgyk@hmgyk.hu

Fészek Gyermekotthon

Szakmai program

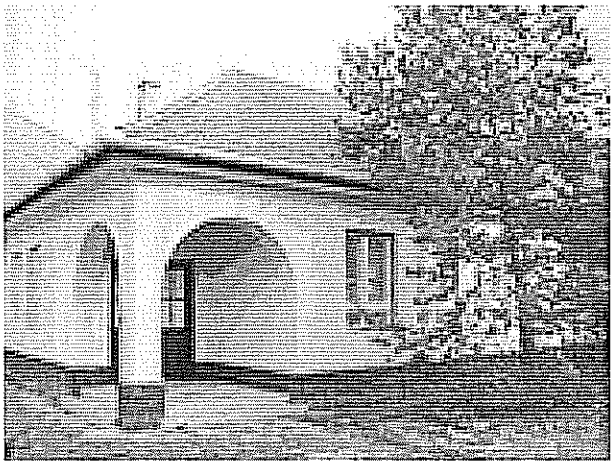

2021.

MOTTÓ

„A gyerekek abban a küldetésben születnek, hogy a közös szépség egy-egy darabját közénk elhozva a maguk hozzájárulásával újra teremtsék az emberiséget. Ezzel a teremtő erővel mindegyikünk rendelkezik, akkor is, ha fél keze van, vagy egy se, ha vak, ha béna, ha mongoloid, vagy süketnéma. Nincs szebb, felemelőbb, nemesebb feladat, mint az ő újjászülős munkájukban segédkezni, és igen nagy megtiszteltetés, ha engedik."

/Kokas Klára/

Tartalomjegyzék

I. INTÉZMÉNY NEVE, SZÉKHELYE, TELEPHELYE **4**

II. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI **5**

III. SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVE **12**

III/A. A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA, A LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁS ELEMEK, TEVÉKENYSÉGEK 21

III/B. INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA 27

IV. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁS FORMÁI, A SZOLGÁLTATÁS TIPUSNAK MEGFELELŐEN A GONDOZÁSI, NEVELÉSI, FEJLESZTÉSI FELADATOK JELLEGE, TARTALMA, MÓDJA **28**

V. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA **68**

VI. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK VÉDELMÉVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK **67**

VI/1. GYERMEKEK JOGAINAK VÉDELME 67

VI/2. GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELME 68

VII. A SZOLGÁLTATÁS NYÚJTÓK FOLYMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSÉGE BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI **68**

A Heves Megyei Gyermekvédelmi Központhoz tartozó Fészek Gyermekotthon szakmai programja a gyermekotthon nevelési alapdokumentuma a pedagógus munkakörben foglalkoztatott, továbbá a nevelő-gondozó munkát közvetlenül segítő felsőfokú végzettségű munkatársak (nevelőtestület) által elfogadott, az intézményben folyó nevelés célját, alapelveit, módszereit tartalmazó szakmai program.

Szakmai programunk egyrészt megfelel a szakmai jogszabályokban előírt követelményeknek, a korszerű gyermekvédelmi szemléletnek, továbbá az intézményünk sajátosságainak, kialakult gyakorlatának, haladó hagyományainak, a továbblépés lehetőségeinek. A gyakorlati munka mögött húzódó speciális elméleti hátteret is felvázolja a program, a tudatosabb szakmai munkavégzés érdekében.

I. Intézmény neve, székhelye, telephelye

A Fészek Gyermekotthon a Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ keretén belül működik. A gyermekotthonban 24 gyermekvédelmi gondoskodásban lévő gyermek, és fiatal felnőtt helyezhető el.
A gyermekotthon otthont nyújtó ellátást biztosít annak az ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett gyermeknek, akit nem nevelőszülőnél helyeztek el, utógondozói ellátást és utógondozást biztosít a fiatal felnőttek számára.

INTÉZMÉNY NEVE: HEVES MEGYEI GYERMEKVÉDELMI KÖZPONT
SZÉKHELYE: 3300 Eger, Dobó tér 6/a.
TELEFON: +36-36-427-544

TELEPHELY NEVE: Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ Fészek Gyermekotthona
CÍME: 3022 Lőrinci, Erőmű tér 32.
TELEFON: +36-37-388-124, +36-37-588-088

II. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A Fészek Gyermekotthon jelenlegi arculata 2017. szeptember 1. napjától alakult át, ahol családias körülmények között helyezhető el a két lakásotthonban 12 – 12 fő kiskorú.

A gyermekotthoni lakócsoportok belső kialakítása, elrendezése a Gyvt.-ben előírtaknak megfelelő. Az elhelyezett gyermekeknek és fiatal felnőtteknek lehetőségük van a közösségi életre, az elkülönülésre, a barkácsolásra, testedzésre, a szabadidő hasznos eltöltésére.

„Fészek" Gyermekotthonban 1962 óta nevelkednek állami gondoskodásban élő gyermekek. Az évtizedek során többször átépítették, legutóbb 2010-ben, amikor akadálymentesítésre került sor. Heves megye egyetlen akadálymentes gyermekotthona. Intézményünk nagy múlttal, haladó szellemű hagyományokkal rendelkezik. A két önálló lakóegységgel rendelkező otthon ideális színteret biztosít a családias nevelésnek. A gyermekotthonban maximum 24 gyerek helyezhető el. *A szakellátás keretében az ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett gyermekek számára otthont nyújtó, teljes körű ellátást 0 éves kortól 18 éves korig, valamint a fiatal felnőttek szükség szerinti ellátását, utógondozását, utógondozói ellátását 18 éves kortól 24 éves korig biztosítja.* 1 fő erejéig befogadja a gondozásában lévő kiskorú szülő, valamint utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt gyermekét.

A gyermekotthon a Mátravidéki Erőmű lakótelepének a szerves része, az erőmű K-Ny-i tengelyétől 500 m-re helyezkedik el. A jó tájolásnak köszönhetően a házakat az uralkodó szélirány mentesítette az üzemi por és füstterheléstől. A lakótelep parkjában rengeteg fa és cserje található, amely biztosítja az egészséges levegőt. Könnyen megközelíthető busszal és vonattal is, így ezek segítségével érhető el a városban található iskola, óvoda, buszmegálló, orvosi rendelő, fogorvosi rendelő, kultúrház, posta, polgármesteri hivatal.

A gyermekotthonban három szobás, jó műszaki állapotban lévő lakóegységek találhatók, melyhez egy konditerem és látogató szoba is, gondozott, ápolt, parkosított, füves, zárt udvar tartozik.

Csoportonként rendelkezésre áll:

- 3 lakószoba, szobánként 4 gyermek elhelyezhetőségével,
- nemenként elkülöníthető WC és fürdőszoba,
- 1 nappali mely a gyermekek legfőbb élettere. Itt folyik a tanulás, hétvégeken és ünnepnapokon (születés- és névnapokon) a közös étkezés, továbbá a szabadidős programok lebonyolítása. Itt kapott helyet gyermekeink részére kialakított számítógép és zene sarok. A számítógéphez csak a gyermekek használatára szolgáló korlátozás nélküli Internet csatlakozás is rendelkezésre áll. TV, videó, DVD nézésre is itt nyílik lehetősége gyermekeinknek.
- konyha, kamra, ebédlő,
- nevelői szoba, ahol a gyermekekkel és a csoporttal kapcsolatos irat- és dokumentumanyagot tartjuk.
- Udvar:
  - 1 füves udvar, mely lehetőséget biztosít a szabadidő hasznos eltöltésére.
- bútorzat: megfelel a szakmai normáknak, mindenki számára biztosított saját ágy, szekrény, asztal.
- technikai eszközök: az otthonunk modern és az előírt követelményeknek megfelelő a felszereltsége, melyet gyermekeinkkel közösen próbáltunk berendezni. Rendelkezünk azokkal az eszközökkel (számítógépek, laptopok, TV, videó, DVD, music center), melyekkel igényes szórakozási és ismeretszerzési igényeiket ki tudjuk elégíteni.
- 0-tól 3 éves korig az alábbi tárgyi feltételek biztosítottak:
  - a csecsemő, illetve kisgyermek elhelyezése olyan helyiségben történik, ahol biztosított a korosztály baleset-megelőzésére vonatkozó szabályok megtartása,
  - a csecsemő, illetve a kisgyermek számára a külön játszóhely és elkerített szobarész biztosított,
  - gyermekotthon rendelkezik a csecsemő, illetve a kisgyermek ellátásához szükséges biztonságos, célszerű berendezési és felszerelési tárgyakkal, eszközökkel (kiságy, pelenkázó, babakocsi, etetőszék, korosztálynak megfelelő fejlesztő játékok, stb.).

Dolgozói létszám a Fészek Gyermekotthonban:

1 fő gyermekotthon vezető

1 fő gyermekvédelmi ügyintéző

Csoportonként:

1 fő csoportvezető - nevelő

2 fő gyermekvédelmi asszisztens

2,5 fő gyermekfelügyelő

0,25 fő fejlesztőpedagógus

0,25 fő pszichológus

A gyermekotthonban dolgozók feladatai:

A gyermekotthon vezetője

Gondoskodik arról, hogy az otthont nyújtó ellátásban a kialakított szakmai normák, és a szervezeti kultúra az otthont nyújtó ellátás sajátosságai figyelembe vétele mellett is összhangban érvényesüljenek.

Teljes felelősséggel szervezi, irányítja, összehangolja és ellenőrzi a gyermekotthon működését, az ott dolgozók munkáját, az ellátás színvonalát.

Hatásköre az általa irányított egység területére terjed ki, – az igazgató részére fenntartott kizárólagos munkáltatói jogkör kivételével – gyakorolja a munkáltatói jogokat a gyermekotthon munkatársai felett.

Átruházott munkáltatói hatáskörben eljárva koordinálja, felügyeli és engedélyezi a gyermekotthonban dolgozók szabadságolását, tervezi és szervezi a szakmai szolgáltatási feladatokat, gondoskodik a munkaerő gazdálkodásról és annak hatékony működtetéséről.

A gyermekotthon vezetője gondoskodik a gyermekotthonban elhelyezett gyermek családi pótlékának megigénylésére és a Gyvt. 53. § (7) bekezdése szerinti felhasználásáról.

Biztosítja az otthont nyújtó ellátást, a gyámhatóság által jóváhagyott egyéni elhelyezési terv, valamint az egyéni gondozási-nevelési terv szerint.

Együttműködik a gyámhatóság határozata alapján kirendelt gyermekvédelmi gyámmal, elősegíti a gyámi feladatok ellátását, az otthont nyújtó ellátás rendszeres felülvizsgálatának előkészítését, és ennek megfelelően

- elősegíti a gyermek és családja kapcsolattartását, gyermek vallási vagy lelkiismereti meggyőződésének szabad megválasztását, kinyilvánítását, gyakorlását, hit- és vallásoktatásban való részvételét, a gyermek iskolai tanulmányai sikeres befejezésével, szakképzettség megszerzésével, illetve előtakarékossággal készüljön az önálló életre,
- rendszeresen tájékoztatja a gyámhatóságot a gyermek és a szülő kapcsolattartásáról a gyermek örökbefogadhatónak nyilvánítása érdekében.

Figyelemmel kíséri a megjelenő pályázatokat és gondoskodik a gyermekotthont érintő pályázatok elkészítéséről, részt vesz a pályázatok bonyolításában.

Ellenőrzi a gyermekotthoni ellátmány ésszerű, takarékos és szabályszerű gazdálkodását, ebből adódóan vezetői feladatkörébe épített szakmai és gazdasági belső ellenőrzést végez.

Felelős a szakmai területén folyó munka teljes körű adminisztrációjának (működési dokumentumok, munkaköri leírások, megállapodások, szociális képzések stb.) elkészítéséért és aktualizálásáért.

Ellenőrzi a gyermekotthonban dolgozók munkaköri leírásában foglaltak teljesítését.
Gondoskodik a gondozottakkal - és a lakásotthon működésével kapcsolatos adminisztrációs munkák elvégzéséről, az iratanyagok meglétéről és szabályszerű kezeléséről (eseménynapló; törzslap, egyéni gondozási - nevelési terv).
Felügyeli az ellátottak kapcsolattartását.
Ellátja az utógondozást max. 5 fő esetében.

A rendelkezésre álló eszközökkel – pályázatokkal – igyekszik javítani az otthonok működési feltételeit.
Folyamatosan kapcsolatot tart az igazgatóval, a szakszolgálat vezetőjével, az intézmény egyéb szakterületeivel, valamint a munkájához szükséges más külső szervekkel.

Rendszeresen részt vesz az igazgató által összehívott megbeszéléseken, távollétét előre köteles egyeztetni az igazgatóval.

Csoportvezető- nevelő

A lekötött munkaidőben feladata - a gyermekekkel, fiatal felnőttekkel való közvetlen, egyéni és csoportos foglalkozás, fejlesztés és oktatás tartása, a gyermekek, fiatal felnőttek és a velük kapcsolatos intézkedések meghozatala, lekötött munkaidőn túl fennmaradó részében ezen feladatokkal összefüggő előkészítő, értékelő, adminisztratív és egyéb feladatokat, továbbá eseti helyettesítést lát el.

Részt vesz a gyermekek iskolai kapcsolattartásában. Megtervezi a gondozással, neveléssel kapcsolatos feladatokat. Tervezi és szervezi a gyermekek szabadidős programját.

Felügyeli az otthonban elhelyezett gyermekek pszichológiai és fejlesztő pedagógiai ellátását.

Vezetői tevékenységével hozzájárul az otthon szabályos és demokratikus működtetéséhez.

Teljes felelősséggel irányítja, tervezi és szervezi az otthonban folyó szakmai (oktató – gondozó - nevelő) munkát, a kollégái munkarendjét, és szabadságolását. Kötelező munkaidején kívüli időben a pénzügyi szabályzatban foglaltak szerint gazdálkodási feladatokat lát el.

A csoportgazdálkodással kapcsolatos adminisztratív feladatokat heti rendszerességgel ellenőrzi. Teljes mértékben felelősséggel tartozik a lakásotthon pénzügyi tevékenységéért, leltáráért és az esetlegesen bekövetkező hiányért.

A gondozás folyamatosságának biztosítása érdekében a korábban nevelésbe vett gyermekkel, illetve fiatal felnőttel (a továbbiakban együtt: utógondozott) kapcsolatos család-, illetve utógondozási feladatokat lát el.

Ellátja az utógondozást max. 5 fő esetében.

Figyelemmel kíséri a megjelenő pályázatokat és gondoskodik a gyermekotthont érintő pályázatok elkészítéséről, részt vesz a pályázatok bonyolításában.

Szakmai fejlődése érdekében részt vesz az előírt és a munkáltató által szervezett szakmai továbbképzéseken.

Gyermekfelügyelők, gyermekvédelmi asszisztensek

Megszakítás nélküli többműszakos munkarendben az előre megtervezett beosztás alapján dolgoznak.

A csoportvezető távolléte esetén külön megbízás alapján ellátják a közösség életének szervezésével járó feladatokat.
A csoport vezetőjének irányítása mellett teljes felelősséggel végzik a csoportgazdálkodásból rájuk háruló feladatokat.
Irányítják és szükség esetén a gyermekek közreműködésével ellátják a napi életvitelből adódó házi- és házkörüli munkákat: – takarítás, főzés, mosás, bevásárlás, udvarrendezés, szakipari ismereteket nem igénylő karbantartási munkák stb.
Közreműködnek a gyermekek szabadidős tevékenységének szervezésében, napi életviteli problémáik megoldásában. A csoportvezető távollétében segítik a gyermekek iskolai felkészülését.
Ellátják a beteg gyermekek házi ápolását.

A szakmai program alapján közösen kialakított feladatmegosztás alapján végzik az önálló gazdálkodásból és a csoport életből adódó tevékenységeket: a hatáskörükbe tartozó feladatok esetében felelősek a csoportellátmány ésszerű és takarékos felhasználásáért és annak szabályszerű elszámolásáért.

Munkahelymegtartásuk és szakmai fejlődésük érdekében részt vesznek szakmai továbbképzéseken.

Fejlesztő pedagógus

Feladata a gyermekotthonban élő gyermekek képességeinek és készségeinek fejlesztése, tanulásának segítése, ismeretanyagának korrekciója és kompenzálása.

Tevékenységét fejlesztési terv alapján végzi, a gyermekvédelmi gyámmal a gyermekotthon vezetővel és a csoportvezetővel történt konzultációval összhangban.

Szükség esetén utógondozást végez, a gyermekotthon vezető megbízása alapján, max. 5 fő esetében.

Pszichológus

Figyelemmel kíséri a gyermekotthonban élő gyermekek személyiségfejlődését, besegít a nevelés folyamatában előforduló egyéni és csoportkonfliktusok, valamint nevelési problémák kezelésébe. Szükség esetén külső szakember közreműködését kéri.

Munkája során egyéni és csoportos módszereket egyaránt alkalmaz. A gondozottakról pszichológiai véleményt készít.

Gyermekvédelmi ügyintéző

Munkáját a gyermekotthon vezető irányítása mellett, azzal szoros együttműködésben végzi. Elsődleges feladata a gondozottak iratanyagának a szabályzatban meghatározottak szerinti kezelése, a gondozási hely érdekében folytatott gondozási levelezés bonyolítása.

A vonatkozó szabályokra és a gyermekotthon vezető utasítása szerint megigényli a kiskorúak részére a családi pótlékot.
Kezeli a gyermekotthon családi pótlék letéti számláját, ezen belül figyelemmel kíséri a zsebpénz és a családi pótlék felhasználását.

Naprakész nyilvántartást vezet a szökésben lévő kiskorúakról, a körözési dokumentumokat továbbítja az illetékes hatóságok felé. Kapcsolatot tart a csoportokkal és a rendőrséggel a szökésben lévő gyermekek körözésének elrendelése és visszavonása céljából.

Végzi a csoportok gazdálkodásával kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátását. Naprakész állapotban vezeti a gyermekotthon gondozási napjainak kimutatását és a központi elektronikus nyilvántartást.

III. Szolgáltatás célja, feladata, alapelve

III./ 1. A gyermekotthoni nevelés célja, faladata, alapelve

„Ahhoz, hogy kiegyensúlyozott, önálló és szociális személyiség váljék valakiből, két dolog szükséges. Egyik az elfogadó közösség, a másik az érzelmi biztonság!"

/Buda Béla/

A szakmai szemlélet szellemében, a jogszabályban lefektetettekkel összhangban a gyermekotthoni nevelés-gondozás célja, hogy a gondozott gyermek testileg, értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg korának és képességeinek megfelelően fejlődjék. Személyisége a lehető legteljesebb módon kibontakozzék, és képessé váljon a vérszerinti családjába való visszailleszkedésre, vagy nevelőszülői, illetve örökbefogadó családba történő beilleszkedésre, vagy az önálló életvitelre, társadalmi beilleszkedésre, későbbi felnőtt élete során igényes és tartalmas életminőség elérésére, saját család alapítására, vagyis végső soron boldogulni tudjon életében.

Határozott célunk, hogy mindez maradéktalanul megvalósuljon. Tudjuk, hogy a családot nem pótolhatjuk, de szeretettel és következetes, határozott nevelési elvekkel, szakemberek segítségével egészséges önbecsülésű, a társadalomba beilleszkedni képes, annak hasznos tagjaként tevékenykedő fiatalokat engedhetünk ki a gyermekotthonunk falai közül. E cél érdekében a gondozást, nevelést, ellátást végző személyek kötelesek együttműködni egymással, valamint mindazon intézményekkel, amelyek a gondozott gyermekkel foglalkoznak.

III./2.1. Általános gondozási, nevelési feladatok

A nevelés-gondozás során gondoskodunk arról, hogy a gondozott gyermek hozzájusson:

- a megelőző és gyógyító egészségügyi ellátáshoz, valamint az előírt gyógyszerekhez és gyógyászati segédeszközökhöz,
- a terápiához, amely személyisége korrekciójához, az őt ért lelki sérülések gyógyításához szükséges,
- szakértői bizottság javaslatának megfelelő gyógypedagógiai ellátáshoz,

- a korának és képességeinek megfelelő oktatáshoz, szakképzéshez, továbbá a tanulmányi lemaradásai megszüntetéséhez szükséges segítséghez, illetve azokhoz a feltételekhez, amelyek biztosítják tehetsége, képességei megfelelő kibontakoztatását,
- a szellemi és erkölcsi fejlődését szolgáló, kulturális értékekhez, tájékoztatáshoz, a médiának az ismeretek bővítését szolgáló, erőszakmentes műsoraihoz,
- a szabadideje hasznos és tartalmas eltöltéséhez szükséges feltételekhez,
- szórakoztató, művészeti és kulturális tevékenységekhez,
- fontos, hogy értelmes alternatívát tudjunk kínálni az alkohol, drog, kártya stb. helyett, különösen nagy gondot fordítva a megelőzésre.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a dohányzás mértékének csökkentésére, megelőzésére előadásokkal, programokkal. (pl.: teadélutánokat szervezünk, ahol kötetlen beszélgetés keretében kaphatnak választ az őket érdeklő kérdésekre).
  A programok szervezésébe bevonjuk a gyerekeket is.
- A televízió és videó műsoraiból az erőszakmentes, az ismereteket bővítő, a magyar nyelv és kultúra értékeit őrző filmek nézését szorgalmazzuk.

Az intézmény kapcsolatot tart a gondozott gyermek oktatását, szakképzését végző nevelési-oktatási intézménnyel, továbbá a szakmai gyakorlatát, illetve foglalkoztatását biztosító munkahellyel, valamint a munkanélkülieket támogató munkaügyi központtal, és ennek keretében:

- fogadóórákon, szülői értekezleteken tájékozódik a gondozott gyermek iskolai előmeneteléről,
- érdeklődik a munkahelyen a beilleszkedéséről, munkavégzéséről,
- rendszeresen tájékozódik a munkaügyi központban a munka- és az átképzési lehetőségekről.

A nevelők-gondozók a gondozott gyermeket az önálló életvitelre, a családi háztartás vezetésére történő felkészítése érdekében életkorának megfelelően bevonják:

- a háztartási teendők végzésébe,
- a családias gazdálkodás megtervezésébe,
- a pénzkezelésbe.

Takarékoskodásra ösztönözzük őket, elsősorban a zsebpénzfelhasználással és a gazdálkodásába történő bevonással.

Az intézmény biztosítja annak a lehetőségét, hogy a gondozott gyermek véleményt nyilváníthasson a számára nyújtott ellátásról és nevelésről, illetve a személyét érintő ügyekről, továbbá gondoskodik arról, hogy a gyermek véleményét a gondozás, nevelés során - korára, fejlettségi szintjére tekintettel - figyelembe vegyék.
Az intézmény a gondozás, nevelés során figyelembe veszi a gondozott gyermek vér szerinti szülőjének a gyermek személyét és ellátását érintő véleményét.
Az intézmény lehetővé teszi, hogy a gondozott gyermek szabadon gyakorolhassa vallását, továbbá vallásoktatáson vehessen részt. Elősegíti, hogy a nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó gondozott gyermek megőrizhesse kisebbségi önazonosságát, ápolhassa hagyományait, hozzájuthasson a kisebbség kulturális értékeihez.
A nevelés-gondozás során biztosítjuk:

- gondozott gyermek környezetének állandóságát,
- a gondozott gyermek személyes tárgyainak elhelyezését,
- azt, hogy a gondozott gyermekről évente legalább egy alkalommal fénykép készüljön.

III/2.2. Különleges ellátás

a) Különleges ellátást igénylő gyermekek esetében:

- Az enyhe fokban értelmi fogyatékosok ellátása (csoportonként maximum -4 fő) biztosított.
- Biztosítani tudjuk a tanulásban akadályozott gyermekeknek, hogy képességeiknek megfelelő iskolába járhassanak - a Hatvani Lesznai Anna Óvoda Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI -, az iskola könnyen megközelíthető.
- Középfokú oktatásban a tanulásban akadályozott, ill. tanulási zavarokkal küzdő gyerekek a megyében több helyen is részesülhetnek (például a gyöngyösi Kolping Speciális Iskola, a Hatvani Grassalkovich Alapítványi Szakiskola stb.).
- A szocializációs folyamatban apró lépésekben, sok segítséggel tud a nevelőközösség részt venni.
- Pszichológus segítségét a lakóegységekben igénybe vehetik a gyermekek. Részképességekben található hiányok pótlásában fejlesztőpedagógus segíti őket a csoportokban.

b) Tartósan beteg gyermek esetében befogadásra akkor kerül sor, amennyiben a gyermek ellátása nem igényel különleges egészségügyi ismereteket, tudást, mivel dolgozóink ilyen irányú szakképzettséggel nem rendelkeznek.
Különleges tudást nem igénylő, tartósan beteg gyermek ellátására csak akkor kerülhet sor, amennyiben az orvosi szakvélemény javaslatot tesz gyermekotthonba történő elhelyezésre.
A nálunk elhelyezett tartós beteg gyermekek ellátása:
- a fent említett esetben mindig az orvos útmutatása, előírása szerint történik.
- orvosi vizsgálatokra, kontroll vizsgálatokra biztosítjuk a gyermek eljutását, kíséretét.

c) A gyermekotthonban kora miatt sajátos szükségletekkel bíró 3 év alatti gyerekek elhelyezésére a Fészek Gyermekotthon lakócsoportjai nem alkalmasak sem személyi, sem tárgyi viszonylatok vonatkozásában.

A Fészek Gyermekotthonban egy fő anyát a gyermekével fogadhatnak.

III/2.3. Speciális ellátás

Speciális ellátást kell biztosítani:
a) A súlyos személyiségfejlődési, érzelmi élet- és impulzuskontroll-zavarokkal küzdő, illetve súlyos pszichotikus vagy neurotikus tüneteket mutató gyermek (a továbbiakban együtt: súlyos pszichés tüneteket mutató gyermek),
b) A súlyos magatartási és beilleszkedési zavarokat vagy súlyos antiszociális viselkedésformákat tanúsító gyermek (a továbbiakban együtt: súlyos disszociális tüneteket mutató gyermek),
c) Az alkohol, drog és egyéb pszichoaktív szert használó gyermek (a továbbiakban: pszichoaktív szert használó gyermek) számára;
c) Különleges és speciális ellátást együttesen kell biztosítani a különleges és speciális szükségletet egyidejűleg mutató gyermek (a továbbiakban: kettős szükségletű gyermek) számára.

- Az otthont nyújtó ellátás során a gyermekek helyzetét folyamatosan figyelemmel kell kísérni, és a gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleménye alapján vagy a gyermekvédelmi gyám kérelmére felül kell vizsgálni.

- A speciális és különleges ellátás kiterjed a gyermek korához, állapotához és szükségleteihez igazodó oktatásra, szakképzésre, foglalkoztatásra, valamint ápolására, szocializációjára és reszocializációjára, továbbá habilitációs és rehabilitációs kezelésére is.

A gyermekotthon 12 fős csoportjaiban egyidejűleg legfeljebb
- 1 fő kettős szükségletű,
- 1 fő speciális szükségletű vagy
- 4 fő különleges szükségletű

gyermek helyezhető el. Ettől kizárólag az érintett gyermekek érdekében lehet eltérni. Kettős szükségletű, speciális szükségletű, különleges szükségletű gyermek elhelyezése esetén a csoport létszáma csökkenthető.

A speciális ellátásnál különösen nagy hangsúlyt helyezünk:

- a közös nevelési alapelvekre,
- a személyre szabott egyéni gondozási- nevelési tervre,
- a probléma komplex megközelítésére,
- motivációs rendszerre, jutalmazásra, büntetésre,
- szabadidős tevékenységekre,
- ünnepeinkre,
- oktatásra – képzésre.

Ezek a szakmai programban részletesen szerepelnek.

III./3. Közös nevelési alapelvek

1. <u>A nevelés-gondozás elválaszthatatlanságának alapelve:</u> A nevelés-gondozás folyamata elválaszthatatlan egymástól. Miközben gondoskodunk a gyermekről, egyben neveljük is a gondoskodáson keresztül, illetve miközben neveljük, közben törődünk, gondoskodnunk is róla. Minden tevékenységen keresztül a nevelés céljait és elveit, illetve érdekeit tartjuk szem előtt.

A gyermekotthon nem lehet gyermekszálloda, ahol csak kiszolgálják a gyerekeket, de nem nevelik. Ennek az lenne a következménye, hogy a gyerek a nevelőt kiszolgáló személyzetnek

tekinti és nem hajlandó együttműködni vele nevelése-gondozása érdekében. A másik gyakori véglet is elfogadhatatlan, ha úgy akarnánk nevelni a gyerekeket, hogy közben nem törődünk velük eleget, gondozásukat elhanyagolnánk. Ez a gyermekekben ellenállást szülne, azt élnék meg, hogy csak követelnek a nevelők tőlük, de nem nyújtanak törődést, odafigyelést.
Meg kell nyerni a gyermeket, gondozottat. Ki kell alakítani, építeni benne azt a kötelességtudatot, hogy nevelőjével-gondozójával együttműködjön.

2. **Közös munka alapelve:** A személyes kapcsolatok körében zajló együttműködés hatékonysága a munkatársak motiváltságától, beállítottságától, elméleti és gyakorlati tapasztalataitól függ. Ezért a gyermekotthon lakóegységeinek alakításakor az első lépés az egymásra hangolódás, majd ezt követi a közös értékrend kialakítása. A közös értékrend kimunkálása, finomítása és gyakorlati megvalósítása a lakóegységekben a dolgozók feladata.
A szakmai tevékenység minden esetben csoportmunkában történik. Az egyéni tevékenység is csak erős háttértámogatással valósítható meg. Ehhez szükséges a folyamatos, mindenre kiterjedő és mindent átfogó „megbeszélési rendszer" (szupervízió, esetmegbeszélés, tanácsadás), aminek célja a folyamatos tanulás és fejlődés, a munkaerő célszerű megszervezése, a megújulás lehetőségeinek biztosítása, a kiégés megelőzése. A közös munka nem csupán a közvetlen munkatársakkal való együttműködésre korlátozódik, hanem mindazokra, akik a gondozott sorsának rendezésében aktív szerepet töltenek be.

3. **Egyértelműség alapelve:** Mind a gondozók, mind a gondozottak számára fontos, hogy világosan meghatározott és érthető jogokat és kötelességeket, lehetőségeket és elvárásokat fogalmazzunk meg az együttműködés során. Itt sem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a különböző korcsoportok más-más módszert igényelnek.

4. **Kiszámíthatóság alapelve:** A gondozottal kapcsolatos eseményeket fejlődési szintjének megfelelő módon közöljük vele, törekedve arra, hogy mindig több lehetséges megoldást dolgozzunk ki egy-egy helyzettel vagy eseménnyel kapcsolatban. Fontos, hogy közlésünk alkalmával azt a személyt is nevezzük meg, aki a továbbiakban figyelemmel kíséri problémáját, de arról is gondoskodjunk, hogy legyen egy „helyettes" személy is, aki elérhető abban az esetben, ha az előző már nem érhető el (akár fizikailag, akár érzelmileg).

5. **Következetesség alapelve:** Figyelembe vesszük a gondozott fizikai, értelmi érzelmi és erkölcsi fejlettségét, aminek megfelelően vonjuk be a szabályok kialakításába. Azok a szabályok, amiket közösen vagy előzőleg már kidolgoztunk és ismertettünk, nem változhatnak naponta. Ügyelnünk kell arra, hogy a szabály van a gondozottért, nem pedig a gondozott a szabályért. Azaz szükséges, hogy legyenek kivételek, aminek okát és indokoltságát mindenkiben tudatosítani kell. Rendkívül fontos annak tisztán látása, hogy a szabálytisztelő magatartás kialakítása a gondozottakban csak egy szeretetteljes együttműködés mellett alakítható ki, melynek légkörét a szakemberek feladata megteremteni.

6. **Határok kijelölése alapelve:** Minden gondozott biztonsági és szabadsági fokát éppen azok a határok tágítják, amiket az elfogadott és áttekinthető keretek nyújtanak. Ezek a következők: az önkifejezés lehetőségei, a vélemény kinyilvánítása, a panasztétel lehetősége és módja, a saját és közérdekű döntéshozatalban való részvétel lehetősége. A gondozott fejlődésével egyidejűleg, fokozatosan – a szükséges arányban – háttérbe szorul a nevelők szerepe a szabályok kialakításában és a határok kijelölésében.

7. **Fokozatosság alapelve:** Általános pedagógiai elv, hogy a személyiség fejlődésében minden új minőség az előzőre épül, s egyben előremutat a következő szintre. A gondozási-nevelési folyamatban csak fokozatosan sajátíttathatjuk el a gyerekekkel a társadalmi normákat, ezzel elősegítve a sikeres társadalmi integrációjukat. Ehhez sok türelemre, kitartásra van szükség a nevelők részéről.

8. **Személyes kötődés alapelve:** Az igazán problémás gyermekre hatni csak a személyes kötődésen keresztül lehet. A kívülállás, az érzelmi ridegség nem vezet eredményre. Szükség van a következetes, de megértő szeretetre, türelmességre, elfogadó érzelmekre, amikbe belefér időnként erőteljesebb énközlő érzelmi megnyilvánulás, amely nem lehet sértő, bántó a gondozott számára. A problémás gyerek lenézése, lekezelése hibás stratégia, eredményre nem vezet, inkább csak további károkat okoz. A legtöbb gondozott kisebbségérzéssel, valamint önértékelési zavarral küzd. Fontos, hogy minden esetben érezzék, hogy partnerként kezelik őket.

Az ember társas lény, csak személyközi kapcsolatokban képes önmagában megerősödni, enélkül képtelen lesz felnőve a másik ember érzelmeit átérezni, ezért azt gátlástalanul kihasználja. Az ilyen ember aztán képtelen lesz megfelelően kötődni a másik emberhez,

ugyanakkor nem tud autonóm felnőtté sem válni, önállótlanná, sodródóvá válik. Ezért rendkívül fontos, hogy még a kamaszok esetén is alakuljon ki személyes kötődés gyermekotthonban a neveltek és a nevelők, gondozók között. Lehetőség szerint minden gyerek tartozik egy felnőtthöz, aki felelőse neki, erre szükség van még azon az áron is, hogy elválás esetén, a veszteség hatására trauma, gyászreakció alakul ki. Ez a fajta trauma kevesebb kárt okoz a későbbiekben, mint a személyes kapcsolat hiánya!
A személyes kötődés során egyfajta érzelmi azonosulás is bekövetkezik a nevelővel, ami utána mintakövetésben is megnyilvánul. Ezért minden dolgozónak arra kell törekednie, hogy minden esetben személyisége példaértékű legyen a gondozottak számára. Bizonyos hiányzó viselkedésmódokat, szociális készségeket - amelyek az alkalmazkodást szolgálják - gyakran modellek, viselkedésminták segítségével lehet pótolni.

9. **Egyéni bánásmód elve:** A nevelés során figyelembe vesszük a gyermek aktuális személyiségállapotát, megismerjük az újonnan bekerülő gyermek addigi életét, és csak ezek tudatában építünk ki egy „induló" szabály és elvárás rendszert, amelyet a gyermek személyiségfejlődésével párhuzamosan fejlesztünk tovább. Ugyan az alapvető szabályrendszernek minden gyermek számára a következetesség és egyenlőség elvének tiszteletben tartása miatt azonosnak kell lennie, mégis számítanunk kell arra, hogy a normakövető magatartás minden gyermek számára más-más szinten áll, hiszen korában más-más deviáns, a többségi társadalom számára elfogadhatatlan normákra szocializálódott. Tehát a kiinduló helyzetet feltárva építkezhetünk tovább. Fontos ennek a kiinduló helyzetnek a minél pontosabb feltárása, hogy a „kivételezést" elkerüljük, emellett az egyéni bánásmód elvét megvalósíthassuk. A „kivételezést" úgy is elkerülhetjük, hogy ezt az egyéni sajátosságokhoz igazodó bánásmódot mindenkinek megadjuk. Ha egyéni bánásmód elvében minden gyerek részesül, akkor nem irigykednek egymásra.

10. **A boldogságra nevelés alapelve:** Az előzőekben vázolt nevelési alapelvek megvalósítását, át kell járnia az örömelvnek, ha – végső soron – a boldogságra akarunk nevelni. Örömök, pozitív élmények nélkül a nevelés félrecsúszik, eltorzul. Még akkor is kellenek az örömök, amikor az élet nehézségei miatt, nem mindig lehet felhőtlenül örülni. Azonban, ha a nehézségekben is megtaláljuk a pozitívumot, akkor pont az örömök, az átélt "boldogságok" fogják a gondozottakat átvinni az élet nehézségein. Többek között az örömök gyakori átélése szükséges ahhoz, hogy hatékony megküzdő stratégiák épülhessenek ki a

személyiségben. Az örömelv, az örömélmény megvalósítása a nevelésben elválaszthatatlan attól, hogy a nevelők alapvetően derűs személyiséggel rendelkezzenek, szeressék nemes hivatásukat. A derűs személyiség kialakítása és fenntartása alapvetően két dologtól függ: Az érzelmi intelligenciától és a szakmai személyiség karbantartásától, mely a fejlesztésből és a kiégés elleni védekezésből áll. A kiégett dolgozó képtelen az örömelvet, a boldogságelvet képviselni a nevelésben!

11. <u>Az érzelmek visszatükrözésének alapelve:</u> A nevelés folyamatában nagyon fontos az érzelmek minél pontosabb visszatükrözése, mivel az elhanyagoló családokban ez a funkció súlyosan sérül, vagy hiányzik.

Az érzelmek visszatükrözésével felismertetjük a gyermekkel az életvitelét akadályozó érzelmi gátakat és segítséget nyújthatunk ezek kreatív megoldásában. Fontos, hogy a nevelő a saját érzéseit is meg tudja fogalmazni szavakban, hiszen az érzelmekre adott reakciók példaértékűek.

Nem engedhetjük meg magunknak, hogy kizárólag a racionalitás talaján neveljünk, hiszen a legtöbb gyermekünk érzelmi traumákat élt át, ezekre az észérvek egyszerűen hatástalanok, vagy ami még rosszabb, látszateredmény születik, ami bennünket is megtéveszt, a személyiség mélyebb struktúráit azonban érintetlenül hagyja. Az érzelmek adekvát visszatükrözése ugyanakkor segít a személyiségfejlődésben a reális önismeret kifejlődésében.

12. <u>A terápiás hatás megteremtésének és fenntartásának elve:</u> Mivel traumatizált, elhanyagolt, bántalmazott, rosszul szocializált, szocializációs zavart mutató gyerekek, fiatalok neveléséről van szó, ezért elengedhetetlen a terápiás hatású nevelés-gondozás biztosítása. Ennek érdekében szükséges a biztonságot, a stabilitást, ugyanakkor a dinamikus fejlődést segítő, elfogadó attitűdű terápiás légkör megteremtése és fenntartása. Az előzőekben vázolt alapelvek – többek között – mind ezt a célt szolgálják. A redukáció, a gyógyító nevelés során nem csak a reszocializáció, a társadalomba való visszavezetés, hanem az elmaradt szocializációs készségek pótlása, a visszamaradt szocializációs folyamatok felgyorsítása, szintre hozása is feladattá válik. Tehát nem csak az a probléma a gyermekotthoni nevelés során, hogy a bekerült gyerekek rosszul szocializálódtak, vagyis a többségi társadalom számára elfogadhatatlan normákat sajátítottak el, hanem az is, hogy sok fontos társadalmi norma ki sem alakult bennük, alapvelő szocializációs készségek hiányoznak belőlük, rossz megküzdő stratégiák épültek ki bennük, esetleg már részben fel is adták az életben való

megküzdést, nehezen tudnak erőfeszítéseket tenni, ambivalensen viselkednek emberi kapcsolataikban. Ezeken hatékonyan változtatni csak terápiás hatású légkörben lehet. Ennek érdekében fontos a különböző hatások tudatos összehangolása, szerves egységként kezelése.

III/A. Gyermekotthon által nyújtott szolgáltatások, tevékenységek, programok

1. Nevelési szolgáltatások

A nevelőmunka intézményi szintű alapelvei

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 52.§ értelmében a gyermekvédelmi szakellátás keretein belül kell biztosítani az idegenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett gyermekek otthont nyújtó ellátását, a fiatal felnőttek utógondozói ellátását, valamint a szakellátást más okból igénylő gyermekek teljes körű ellátását.

Az ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett gyermekek számára biztosítani kell az otthont nyújtó ellátás keretében a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkezését, ruházattal való ellátását, mentálhigiénés és egészségügyi ellátását, gondozását, lakhatását.

A gyermek ellátásának jogszabály által meghatározott tartalma

- Ötszöri étkezés
- Szükség esetén diétás étkezés
- Ruházattal, textíliával való ellátás
- Személyi higiéné biztosítás
- Oktatás és a vele kapcsolatban felmerülő költségek biztosítása
- Kulturális nevelés
- Zsebpénz
- Kapcsolattartás elősegítése
- Utógondozói ellátás, utógondozás

Alapfogalmak:

- *Nevelés:* A gyermek testi – értelmi – erkölcsi - érzelmi fejlődését elősegítő tevékenység.
- *Speciális ellátás:* A gyermek korához, állapotához, szükségleteihez igazodó ellátás, gondoskodás, ápolás, oktatás szakképzés, foglalkoztatás, szocializáció és reszocializáció, habilitáció es rehabilitáció.
- *Utógondozói ellátás:* Lakhatást és szükség szerinti ellátást kell biztosítani a nevelésből kikerülő fiatal felnőttek részére amennyiben a gyámhivatal azt elrendelte.

2. Nevelés

A lakóegységekben a nevelés-gondozás elválaszthatatlanságának alapelvét még hangsúlyozottabban érvényesítjük a napi gyakorlatban. Minden tevékenységen keresztül a nevelés céljait és elveit, illetve a gyermekek érdekeit tartjuk szem előtt. Sok odafigyelést, törődést kell nyújtani a gondozottaknak. Igyekszünk megnyerni a gyermeket, gondozottakat nevelésük és gondozásuk érdekében. Ennek során ki kell alakulnia, épülnie bennük annak a kötelességtudatnak, hogy nevelőikkel-gondozóikkal együttműködjenek.

A gyermekotthonban kiemelt nevelési feladat a tudatos személyiség fejlesztés, és a személyiségfejlődés-zavar korrekciója. A nevelés itt egyben terápiás hatású is. A fejlesztés során figyelembe vesszük a különböző neveltségi szinteket, a magukkal hozott eltérő szociokulturális mintákat, és a már személyiségbe beépült deviáns viselkedési gyakorlatot.

Gondolni kell a közösségi nevelésre is, továbbá a különböző társadalmi tényezők megismertetésére, hogy azután „az élet útvesztőiben" ki tudjon igazodni a növendék, felnőtté válva.

Az egészséges testi fejlődés elősegítése

- A fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése
- Az elsődleges szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése
- Egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése.

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

- Egészséges lakókörnyezet biztosítása
- Szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó környezet biztosítása
- Társas kapcsolatok alakítása, segítése
- Élmény-gazdag mindennapok megteremtése a játékon keresztül

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- A gyermek kíváncsiságára, megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére alapozva a közvetlen környezetében szerzett tapasztalataira építve segíteni az egyéni képességek kibontakozását.
- A gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása.

A gyermekotthoni nevelés:

- érzelmi és szociális biztonságot nyújt,
- biztosítja a helyes irányú testi, érzelmi, erkölcsi, szellemi fejlődést,
- törekszik a gyermek és családja közötti kapcsolat rendezésére,
- gondoskodik a fiatalok pályaválasztásának előkészítéséről, felkészíti az önálló életvitelre.

Elősegíti, hogy a növendékek képesek legyenek beilleszkedni társadalmunkba, rendezett életvitelre törekedjenek, teljesítsék az állampolgári kötelezettségeiket, tudatosuljon bennük a jogok és kötelezettségek összhangja. A növendékek számára olyan életkörülményeket teremtünk, hogy megfelelően szervezett, tudatos nevelő hatások eredményeképpen a társadalmi helytállást segítő autonóm viselkedési szabályozási rendszert alakíthatnak ki.

A nevelés további elvei:

- a közös szemlélet elve,
- tudatosság elve,
- tervszerűség elve,
- az aktivitás elve, (a növendékek aktív tapasztalatszerző, képességfejlesztő tevékenységének aktivitását jelenti)

- gyermeki személyiség figyelembevételének elve,
- nevelő vezető szerepének elve,
- a nevelő hatások összehangoltságának elve, (a felsorolt nevelési alapelvek akkor hatékonyak, ha a nevelőmunka minden területén érvényesülnek és a nevelésben résztvevő valamennyi személy alkalmazza, illetve tekintettel vannak egymásra).

A gyerekek passzivitását fel kell oldani és aktivitását az értékes, hasznos irányába fel kell kelteni és fenn kell tartani. Az aktivitás felkeltésében értékes technika lehet a csoportos beszélgetés. Mindenképpen valamiféle reális jövőkép kiépítésével kell elindítani az aktívvá válást. Beszélni arról, hogy kinek mi az érdeke, milyen érdekek jelenhetnek meg, mi miért fontos, minek mi lesz a következménye, ki mire tartja magát. Fel kell kelteni az önbecsülést, mely lehet egy pozitív kapaszkodó a személyiség építés terén. Mindezekkel eredményt, csak apró lépésekkel, rendszeres napi beszélgetésekkel lehet elérni.

Folyamatos felkészítés az életre, az utógondozásra, reális élethelyzet megértése, mi vár arra, aki bűnöző életformát választja. Nemzet tudat építése, világban való eligazodás. A nevelésben ki kell használni adott élethelyzeteket, amikor egyes kérdéskör aktualizálását maga az adott helyzet adja. Az esték intimitása különösen ad helyzeteket a mélyebb beszélgetésekre. Miért nem szabad dolgokat megtenni, miért reagál úgy a másik.

3. Egyéni arculat, és az egyéniség építése

Törekszünk arra, hogy minden gondozottnak legyen egy személyes tere, ahova kiteheti személyes tárgyait (polc, íróasztal, stb.), ahova félrevonulhat, ahol nyugodtan pihenhet. Arra neveljük a gyerekeket, hogy egymás személyes tereit tartsák tiszteletben, egymás dolgaihoz ne nyúljanak, ne lopjanak egymástól. Amikor a nevelő szekrényrendet ellenőriz, mindig legyen jelen a gyermek, ne érezze úgy, hogy nélküle bárki belenyúlhat a szekrényébe, még ha az illető felnőtt is. Lehetőséget adunk kisállat tartására is, olyanokra, amelyek szobában kalitkában, akváriumban, terráriumban is elhelyezhetők és nem zavarja a többi gyermek nyugalmát, (hörcsög, papagáj, halak, stb.) Ilyenkor arra neveljük a gyermeket, hogy legyen gazdája állatának, rendszeresen gondozza, etesse, érezzen iránta felelősséget.

A csoportok egyéni arculata lassan, de állandóan változik az újonnan bekerülő gyermekek és az új dolgozók, valamint a régiek távozása miatt. Ez a változás azonban kívánatos, és jó irányba is vihet, az erőforrások kreatív felhasználása esetén. E tekintetben az is fontos, hogy az egyéni arculat valamilyen pozitív értéket képviseljen, ne negatívat, a gyerekek ne lehessenek büszkék arra, hogy " ők a legrosszabbak" vagy, hogy "ők már minden szekrényt megrongáltak". stb. Ennek érdekében a csoport kapacitásait meghatározott időközönként felmérjük, mind a gyermekek, mind a felnőttek erőforrásai oldaláról, és lehetőség szerint az eredményt hasznosítjuk.

Minden gyereknél az egyéniséget figyelembe vesszük, nem helyes gyakorlat az uniformizálás. Lehetőséget adunk a növendékeknek egyéni elképzeléseik megvalósításához. A növendékek egyéni elképzeléseinek megvalósításához segítsük elő kreativitásuk fejlődését. Ha egyéniségük építését figyelembe vesszük, akkor a személyes tárgyaihoz való viszonyuk is javulni fog, jobban kialakul, hogy megbecsüljék azokat, vigyázzanak rá. Így a magántulajdon védelme (saját és másiké) értékelése, megbecsülése is fejlődni fog és így felnőve az anyagi javakkal való tékozlást elkerülhetjük.

Az egyéniség kibontakoztatásában azonban bizonyos kereteket is fel kell állítanunk, a deviáns formák kerülésére kell nevelnünk. (pl. használhatnak különféle testékszereket, de ezek „belövését" füllyukasztást ne ők, hanem a megfelelő higiéniai feltételeket biztosítani tudó szakember végezze.)

Az egyéniség fejlesztéséhez hozzátartozik az egyéni sajátos, képességek és a tehetség fejlesztése is. Biztosítani kell, hogy a gyermek, ha kedve van hozzá, hogy különböző sportágakat űzzön, tehetségfejlesztő foglalkozásokon részt vehessen, hobbijának hódolhasson, különböző szakkörökre, tanfolyamokra rendszeres külső kulturális művészeti közösségekbe, körökbe járhasson (pl.: tánctanfolyam, gyermekszínjátszás stb.). ha már viszont elkezd járni rá, biztatni kell, hogy kitartson mellette. Biztosítani kell továbbá, hogy fényképek készüljenek róla, megkaphassa a különböző rendezvényeken készült fényképeket, fotóalbuma legyen, hozzájuthasson és őrizhesse családjáról, szüleiről, rokonairól készült fényképeket.

Nem csak a saját egyéniség alakítása, hanem a másik egyéniségének elfogadására, tiszteletbetartására is nevelni kell.

Névnapok, születésnapok megünneplése: Mind a születésnappal, mind a névnappal a gyermek puszta létezésének értékét ünnepeljük, jó vagy rossz tulajdonságaitól függetlenül. Minden egyes ember nem véletlenül jön a világra, minden embernek értéke van. Ezt meg kell becsülni és értékelni, mert ez adja az alapját a helyes önértékelésnek, pozitív énképnek és bizalomnak.

A lakóegységekben az ellátmányból a lakóegységek a gyermek tiszteletére névnapi, születésnapi ebédet vagy vacsorát biztosítanak, mely alkalommal társaikkal együtt közösen ünneplik meg, és köszöntik fel az ünnepeltet. Ilyenkor kis ajándékot is kapnak a gyerekek.

Egyéni kötődés a nevelőkhöz-gondozókhoz: Gyermekeink többsége komoly kötődési zavarokkal küszködik. A felszínes mindenkihez való kötődés nem jelent valódi kötődést. Mélyebben viszont nem lehet egyformán mindenkihez kötődni. Lehetőség szerint minden növendék egy felnőtthöz tartozik, aki felelőse neki, akihez bizalmasabban fordulhat gondjaival.

Az egyéni beszélgetések intimitásának hatására előbb-utóbb a gyermek, a serdülő megnyílik, kialakul a bizalom, a ragaszkodás, ami a kötődés nélkülözhetetlen elemei. Természetesen ezeknek a beszélgetéseknek alapkövetelménye, hogy az itt kapott információkat bizalmasan kell kezelni, illetékteleneknek nem szabad kiadni.

4. Tanulássegítés

A lakóegységek vezetője napi rendszerességgel vezeti a gyermekek tanórai munkáját, külön - a fejlesztő pedagógussal megbeszéltek alapján-, foglalkozik a különleges igényű gyermekek tanításával. A csoportnaplóban minden héten előre, napi szabadidős fejlesztési feladatokat állít össze a gyermekek számára. Ezeket a feladatokat úgy alakítja, hogy fejlessze vele a gyermekek kézügyességét, esztétikai ízlését, környezeti kulturáltságát, és praktikus ismeretszerzésre adjon lehetőséget a gyermekek számára.
Gyermekeink tanulmányi előmenetele érdekében rendkívül fontos a pedagógusokkal való aktív együttműködés. A pedagógus kezébe kell adni azt a tapasztalatot, amivel mi már esetleg rendelkezünk adott gyermek kezelése során, tájékoztatni kell a számunkra már bevált módszerekről.

Sokat segíthet az iskolában jelentkező viselkedészavarok kezelésében, ha gyermekotthoni nevelő az iskolai órákra néha beül, különösen azokban az esetekben, ha a gyermekotthonban már sikerült a viselkedészavart leküzdeni.

III/B. Intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés

Az intézményben működő szakmai egységek vezetői értekezleten, személyes kapcsolaton vagy elektronikus levelezésen keresztül valósítják meg az együttműködést. Más intézményekkel levelezési vagy személyes kapcsolattartás történik. Fontos a gyermekvédelmi gyámokkal történő folyamatos kapcsolattartás.
Nagyon fontos az aktív és naprakész kapcsolattartás a szakmai, a karitatív és civil szervezetekkel. A kapcsolattartás célja a naprakész tájékoztatás, szakmai problémák megbeszélése, aktuális feladatok elintézése, gyakorisága az elintézendő feladattól függ.

1./ Gyámhivatalokkal:
- értekezletek
- utógondozásról jelentések
- kapcsolattartásról jelentések

2./ Gyermekvédelmi gyámokkal:
- folyamatos tájékoztatás minden lényeges eseményről, így különösen:

a) az egészségi állapotában bekövetkezett jelentős változásról,
b) a bűncselekmény áldozatává válásáról,
c) haláláról,
d) gyermeke születéséről,
e) iskolai, munkahelyi fegyelmi ügyéről,
f) szabálysértési ügyéről,
g) büntetőjogi felelősségre vonás alapját képező cselekményéről.

- kapcsolattartás

Közösen készítjük el a gondozottak egyéni gondozási- nevelési tervét.

3./ Gyermekjóléti szolgálatokkal:

- tájékoztatás
- kapcsolattartás
- családgondozás
- értekezletek

4./ Oktatási intézményekkel:

- szülői értekezlet
- fogadóóra
- rendezvények látogatása (kölcsönösen)
- rendszeres kapcsolattartás

5./ A vér szerinti szülőkkel kapcsolattartás.

6./ Intézményen belüli együttműködés:

- értekezletek (csoport, gyermekotthon vezetői, összdolgozói)
- együttműködés: Szakmai egységekkel
  Érdekképviseleti Fórummal
  Diákönkormányzattal
  Közalkalmazotti Tanáccsal

7./ Települések intézményeivel, társadalmi szervezetekkel folyamatos kapcsolattartás.

IV. A feladatellátás szakmai tartalma, módja

1. A gyermek felvétele az otthonba

Az otthonba érkező gyerekek a Gyvt. 72. § (1) és a 78.§ alapján határozattal kerülnek hozzánk.

A gyermek miután megérkezett otthonunkba teljes körű tájékoztatást kap az őt megillető ellátásokról, jogokról és kötelezettségekről, az otthon házirendjéről, az itt uralkodó

szokásokról, hagyományokról, sportolási, kulturális es egyéb szabadidős lehetőségekről. Elhelyezését úgy igyekszünk megoldani, hogy hasonló korú és érdeklődésű gyerekkel kerüljön egy szobába.

A befogadás kötelezettségei, és a gyermek integrálása:

- A gyermekotthon lakóit felkészítjük az új társ érkezésére. A szerzett információknak a rájuk tartozó részét megosztjuk velük, és közösen visszaemlékezünk arra, hogy mit is éreztek, amikor ide kerültek. Ugyanis nem mindig a legelfogadóbbak, féltik saját szeretet státuszukat, amit ők már kivívtak maguknak.
- Tárgyi feltételek megteremtése. Minden újonnan érkező növendéknek biztosítjuk a törvényben meghatározott tárgyi feltételeket. (Zárható szekrény, intim szférájának megteremtéséhez a személyes élettér, tanulmányai folytatásához a szükséges eszközök, induló ruhatár.)
- Jogok és kötelességek ismertetése (szülővel is). Nagyon fontos mindenkinek tisztában lenni a jogaikkal és kötelességeikkel, hiszen csak így tudják, hogy mik is a lehetőségeik bizonyos helyzetekben. E mellett, a házirendet is ismertetjük velük, hiszen ez tartalmazza a napi életvitelhez szükséges alapismereteket. Mindezek tudomásul vételét az aláírásukkal igazolják.
- Leendő iskola felkeresése. A gyermekotthon környezetében levő iskolákkal jó partneri kapcsolat kialakítására törekszünk. Személyesen keressük fel a leendő osztályfőnököket, hogy informálhassuk valamelyest a gyermek előéletéről, a tudomásunkra jutott nehézségeiről. Külön megkérjük a pedagógus kollégát az odafigyelésre és a felmerülő problémák azonnali értesítésére, hogy időben és hatékonyan tudjunk együttműködni a gyermek érdekében.

2. Egyéni gondozási- nevelési terv készítése

Az egyéni gondozási tervet közösen készítjük el. A készítésbe minden olyan szakembert, segítőt, rokon vagy referenciaszemélyt bevonunk, akinek ismeretei hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a nevelési gondozási terv minél egyénibb legyen, minél jobban megfeleljen a gyermek érdekeinek, egyedi szükségleteinek. Ennek érdekében az egyéni - gondozási nevelési terv elkészítésére tanácskozást hívunk össze, amelyre meghívjuk az illető gyerek gyermekvédelmi gyámját, vérszerinti szüleit (esetleg rokonait) az illetékes családgondozót, az otthon

pszichológusát, gyermekotthon vezetőjét és a csoportban vele foglalkozó felnőttek képviselőjét.

Az egyéni gondozási - nevelési terv figyelembe veszi az egyéni elhelyezési tervben leírtakat. A terv tartalmazza azokat a feladatokat, amelyeket végre kell hajtani, hogy a gyerek egyéni szükségletei és igényei maradéktalanul kielégíthetővé váljanak. Ennek érdekében a terv kitér a gyerek napirendjére, az egészségügyi szolgáltatásokra, az iskolai tanulásra, a szabadidős tevékenységre, a családi és rokoni kapcsolatokra, a vallási, faji etnikai másságból adódó speciális szükségletekre, az ezekkel kapcsolatos feladatokra is. A végrehajtásért felelős személyt is kijelöli a terv. A feladatok koordinálásáért, valamint végrehajtásáért elsősorban a gondozási - nevelési tervkészítője felelős, illetve ő ellenőrzi, hogy a tervben kijelölt személy elvégezte ezen feladatot. A tervben leírtak értékelésére, az esetleges új feladatok és az ezek végrehajtásáért felelős személy kijelölésére félévente, illetve szükség szerint kerül sor.

3. A gondozás – nevelés elemei

3.1. Meggyőzés

Meggyőzés, a társadalom által elfogadott normák megismertetése, elfogadtatása.

Fontosnak tartjuk, hogy gyermekeinket a társadalom hasznos tagjaivá neveljük. Beszédmodoruktól kezdve ruházkodásukig, a törvények ismeretéig és betartásáig a nap minden pillanatában direkt és indirekt módon formáljuk őket, saját személyiségük, igényeik és képességeik figyelembe vételével. Ebben fontos szerepet játszik a nevelők példamutatása, különös hangsúlyt helyezünk a felnőttek ruházkodására, szóhasználatára, normakövetésére.

A gyermekek viselkedését, ügyes-bajos dolgait folyamatosan figyelemmel kísérjük, hibáikra felhívjuk figyelmüket, cselekedeteik lehetséges következményeiről tájékoztatjuk őket, amennyiben lehetséges, meghagyva nekik a döntési jogot, így megtanulnak felelősséget vállalni, megtanulják, hogy saját életüket ők maguk is befolyásolják. Igyekszünk eléjük különböző alternatívákat felvázolni, rávezetni őket életük különböző területeinek a prioritására, és arra ösztönözzük őket, hogy egy-egy döntésük ne csak „ad-hoc" jelleggel

szülessen meg, hanem mindent tudjanak megindokolni, és életvezetésüket hassa át a tudatosság.

3.2. Egyéni és csoportos megbeszélések

Mindkét módszernél nagy hangsúlyt kap a rendszeresség, hiszen hosszú távon így lehet eredményeket elérni, az ott elhangzottakat megbízhatóan elsajátítani.

A két módszer között nincs eredményességbeli különbség, különböző okokból és különböző céllal folytatjuk le őket attól függően, mire szeretnénk megoldást kapni. A kettővel nem lehet kiváltani egymást, de sokszor előfordul munkánk során, hogy egymás után mindkettőre sort kerítünk, így tudunk egy-egy problémát kielégítően körüljárni.

Az egyéni beszélgetéseket általában olyan esetekben használjuk, amikor kizárólag csak egy-egy gyermeket érintő problémáról van szó, vagy pedig több gyermeket is érint, de különböző okokból.

Fontosnak tartjuk a beszélgetéshez a megfelelő körülmények kialakítását. Azon kívül, hogy kényelmes, biztonságos fizikai környezetben folynak ezek a beszélgetések, egyéb szempontokat is figyelembe veszünk: a gyermek és a felnőtt lelki állapotát, biológiai szükségleteit, és igyekszünk olyan „beszélgetőpartnerekkel" alkalmazni a módszert, akik az adott szituációban erre a legalkalmasabbak. Lényeges, hogy a felnőtt a gyereknek az adott témában referenciaszemély legyen (legyen hitele, megbízzon benne a gyermek, legyen köztük bizalmas kapcsolat, stb. – például dohányzással kapcsolatos beszélgetésben nem biztos, hogy az a felnőtt lesz az alkalmas partner, aki maga is dohányzik…).

Fontos, hogy a beszélgetés során a gyermek véleményt tudjon/merjen formálni, érezze, hogy „emberszámba" vesszük, de a felnőttnek mégis meg kell őriznie tekintélyét, tudnia kell irányítani a beszélgetést, rávezetve a gyermeket az okokra, alternatívákra, lehetséges következményekre.

Lényeges az elhangzottak összefoglalása, ha szükség van rá, a gyakorlatban a nyomon követés, a visszaellenőrzés, értékelés, átértékelés. Az előbbiek nélkül befejezetlen, feldolgozatlan marad a probléma megoldása.

A csoportos beszélgetéseknél (melyeket mi körülésnek hívunk) szintén első lépés a megfelelő körülmények kialakítása, valamint a résztvevők logikus, indokolt összeállítása. Ennél a módszernél alapelv a csoporttagok egyenrangúsága, de természetesen kell valaki, aki irányítja a csoport munkáját. Fontos a közös szabályok kialakítása, azok betartása és betartatása, és a kompetencia határok egyértelmű meghatározása. Ennek a módszernek elengedhetetlen az alkalmazása a resztoratív nevelésnél, leginkább olyan esetekben alkalmazzuk, mikor valakit szembesíteni szeretnénk közösségének – pozitív vagy negatív – megítélésével. Természetesen ez a munkaforma kiválóan alkalmas a közös, mindenkit érintő kérdések megvitatására, közös döntések, megállapodások meghozatalára is.

3.3. Pozitív, negatív példák bemutatása

Véleményünk szerint lényeges feltárni gyermekeink előtt, hogy ők is bármit elérhetnek az életben, családban felnövő társaikhoz hasonlóan, és azt is, hogy a rossz döntéseknek milyen gyakorlati hatása van életükre.

Az előbbiek miatt szorgalmazzuk a kapcsolattartást az ÁGOTA Alapítvánnyal, melynek elnöke Kothencz János, igen sikeres fiatalember, aki maga is állami gondoskodásban nőtt fel. Legtöbb gyermekünknek példaképe. Természetesen saját közösségünkben is mindenkit példaképnek tudunk kinevezni valamelyik adottsága miatt (jó tanulmányi eredmény, kimagasló sportteljesítmény, rendkívüli kitartás, tisztelettudó magatartás, háziasság, szorgalom, segítőkészség, stb.), és élünk is ezzel a lehetőséggel.

Persze, igyekszünk reális, elérhető célok kitűzésére ösztökélni gyerekeinket, hogy feldolgozhatatlan kudarcok ne érjék őket, szem előtt tartva a helyes önértékelés fontosságát.

Negatív példaként megismertetjük őket helytelen életutat bejárt emberek sorsával, egy-egy nikotinfüggő ember tüdejének képével, kipróbáltatjuk velük, hogyan érik el ugyanazt a cél goromba és kedves hangnemben is, mi a különbség a tiszta és a piszkos környezet között, stb.

3.4. „Felelőssé tétel"

Gyakorlati tapasztalatunk, hogy a gyermekek szeretik, ha „komolyan vesszük őket", melyet tapasztalatunk szerint kitűnően tudunk velük éreztetni, ha reszortokat szabunk rájuk, felelőssé

tesszük őket egy-egy dologért. Jól bevált módszerünk, hogy azokat a gyerekeket, akik egy-egy területen „erősítésre szorulnak" megtesszük annak a területnek a felelősévé a csoportban, így sokkal inkább helyt áll. (pl. azt a gyermeket, aki rendszerint nehezen ébred reggelente, megtesszük ébresztési felelőssé – ő felelőssége elérni, hogy minden gyermek időben felébredjen, megreggelizzen, rendbe tegye a szobáját. Ugyanígy az a gyermek, aki sokszor használ trágár szavakat, a szép beszéd felelőse – köteles a többieket is kijavítani, ha csúnyán beszélnek, stb.) Ehhez persze kell adnunk kompetenciát is egy-egy felelősnek, a többiekkel is el kell fogadtatni, hogy innentől kezdve X. Y.-nak joga van téged felébreszteni, a másiknak, pedig joga van rád szólni, ha csúnyán beszélsz. Ahhoz, hogy a csoportokban meg tudjuk őrizni az egyensúlyt, és ne „hatalmaskodhasson" egyik gyerek se, mindenkinek kell találni egy-egy reszortot.

Ettől függetlenül persze a felnőtt továbbra is köteles lelkiismeretes és felelősségteljes munkát végezni!

3.5. Viták, vitafórumok

Mindenkinek jogában áll véleményének hangot adni, amit az elképzelések összeegyeztetésével, irányított vitaórával oldunk meg. Nagyobb szabású vitafórumra a gyermekotthongyűlésen és a diák önkormányzati ülésen belül van lehetőség.

3.6. Felvilágosító előadások

Ennek több fajtáját alkalmazzuk. Ilyenek a társkapcsolatok témaköréből adódó felvilágosító beszélgetések. Évenkénti egy alkalommal ezt külső előadóval oldjuk meg. Téma a szexualitás, fogamzásgátlás, a családtervezés egészséges feltételei. Ezen kívül szintén visszatérő téma az AIDS és veszélyei, a drogok káros hatásai, az alkohol ártalmai.

A rendőrség részéről intézményi szervezési előadást hallgathatnak fiataljaink a bűnüldözés témakörében. E mellett mi nagy gondot fordítunk a kéthetenkénti megbeszéléseink alkalmával, hogy az aktuális dolgokkal, problémákkal foglalkozzunk. Tiszta, világos, teljesíthető elvárásokat tűzünk ki célul

Fontos, hogy mindegyik növendékünk tisztában legyen azzal az elvárással, aminek eleget kell tennie. Ezek a célok és feladatok már az egyéni gondozási nevelési tervben megfogalmazódnak. Ennek rendszeres értékelésével teljesülnek azok a kívánalmak világosan és érthetően, amiket közösen teljesítenünk kell.

3.7. A napi életgyakorlat célszerű megszervezése (életkori sajátosságok figyelembevételével)

Ez a feladat teljesítése értelemszerűen adódik a világos és teljesíthető elvárásokból. Egy 10 év körüli gyermektől elvárható feladatok merően mások, mint egy 16-17 éves feladatai. Ezt még befolyásolja a gyermek szellemi képessége, terhelhetősége, szocializációs szintje.

3.7.1. Hatékony konfliktuskezelés

Nagyon fontos dolog a gyermekotthon csoportjai életében, hiszen 12 fő kényszerű együttéléséről van szó. A súrlódási felület igen szerteágazó, és a konfliktuskezelés hatékonysága teszi zökkenő mentesebbé a napokat. Itt kiemelkedő a nevelő személyisége, empatikus képessége, toleranciája, frusztrálhatósági szintjének határa, szeretetteljes elfogadó magatartása, szakmaszeretete, egészséges humorérzéke, demokratikus irányítása. A kompromisszumok keresése mindenki számára elfogadható megoldást jelenthet hosszú távon. A konfliktusok hatékony és azonnali kezelése a lakásotthon életét éppen annyira megkönnyíti, mint magát a napi életet. Az esetkezelő szolgáltatásaink segítséget nyújtanak az egyes események feldolgozásában. Fontos az elfogadó, biztonságot sugárzó beszélgetés, hogy közeledésünk hiteles, elfogadó, nyitott, toleráns és empatikus legyen. A korlátok, amiket közösen kijelölünk, érezzék mindannyian, hogy nem korlátozni akar, hanem védeni. Mindenképpen biztosítanunk kell arról, hogy nem akarjuk a családjától elszakítani, ápolhatja igénye szerint kapcsolatait. Biztosítjuk arról, hogy problémáihoz segítséget keresünk, a jövőjét közösen tervezzük meg az átmeneti időszakra.

3.7.2. Lelki segítségnyújtás

A hirtelen előforduló lelki problémáknál elsősorban a nevelő tud segíteni. Az ő kompetenciája azonban egy nagyobb volumenű problémánál véget ér, ekkor feltétlenül szakember segítségét kell igénybe venni. Nagyon jó dolog, hogy intézményünk rendelkezik pszichológussal, mert a

problémák előbb nyernek megoldást. A gyerekek többsége így folyamatos pszichológiai ellátásban részesül. Bonyolultabb esetekben, pszichoterápiás ellátásban pszichiáter részesítheti őket. Ezen kívül több ingyenesen hívható LELKISEGÉLY TELEFONSZÁMOT helyeztünk el a faliújságokra, amelynek lehetőségével bármikor élhetnek a gyerekeink. Fontos az „újoncokkal" való bánásmód. A kis létszámú gyermekotthonok képesek teljesen megelőzni a fizikai és lelki bántalmazásokat a társak részéről. Az átláthatóságuk, kis létszámuk, másabb nevelési módszereik teszik ezt lehetővé. Megszűnt az öntörvényűség, és a kicsik kihasználása a nagyobbak részéről. Minden esetben kellően felkészítjük növendékeinket az újabb gyermek érkezésére. Arra is figyelünk, hogy hasonló adottságú, vagy hasonló természettel rendelkező, és korban odaillő gyermekek kerüljenek lehetőség szerint elhelyezve szobatársakként. Bemutatjuk magunkat, mindenki beszél önmagáról, bekerüléséről, nyitottan jellemezzük önmagunkat és mindennapi életünket.

A gondozás, nevelés során a gyermekek emberi méltóságát minden munkatársnak a legszélsőségesebb esetben is tiszteletben kell tartania, - ennek megfelelően TILOS a gyermeket:

1. Megütni, vagy egyéb módon bántalmazni,
2. Megfélemlíteni,
3. Sértő kifejezésekkel illetni,
4. Indulatosan, durván szólítani, vagy ellátni,
5. Mások előtt megszégyeníteni,
6. Alulértékelésének, hátrányos helyzetének érzését szándékosan erősíteni,
7. Büntetésből bezárni, vagy személyes holmijától megfosztani.

A gyermekek általános állapotának, hangulatának, kapcsolatainak, tartózkodási helyének nyomon követése, a gyermekkel való rendszeres beszélgetés sok olyan információt kínál, mely előre jelezheti a komolyabb konfliktus kialakulását. A gondozó-, nevelő-, foglalkoztató személy kötelessége, hogy időben észlelje és jelezze a gyermek a készülő konfliktushelyzetet.

4. A Személyiségfejlesztés alapkérdései

A nevelésnek-gondozásnak legfőképpen a gondozottak egészséges személyiségfejlődését kell segítenie, ezért ebben a fejezetben azokat a sajátos, a gyermekotthon személyiségfejlesztő munkájában gyakran előforduló kérdéseket tárgyaljuk, amely mindegyik lakóegységben érvényesek, és alapját képezik intézményünk sajátos nevelési feladatainak.

Gyermek és kamaszkorban nem személyiségről, hanem személyiség fejlődésről beszélünk. Ebből adódóan, tulajdonképpen a tudatos nevelés a személyiségfejlesztést szolgálja. A Gyermekotthonban különösen sajátos dolog a személyiségfejlesztés, mivel bántalmazott, elhanyagolt, traumatizált, érzelmileg sérült, rosszul, illetve hiányosan szocializálódott, rossz megküzdő stratégiákkal rendelkező, sokszor ambivalensen kötődő gyermekekről és kamaszokról van szó, ezért ezeknek a gyerekeknek a személyiség fejlődése az egészségeshez képest torzult.

4.1. Reális önértékelés segítése

A személyiségfejlődést elősegítő nevelés-gondozás során kiindulópontnak azt tekintjük, hogy átérezzék a gondozottak, hogy ők fontosak a nevelők-gondozók számára. Segítjük reális önértékelésük kialakulását, hogy felismerjék saját értékeiket, fejlesztésre szoruló gyenge pontjaikat, megváltoztatandó, elfogadhatatlan viselkedés mintázataikat.

A bekerülő gyerekek többségének énképe igen negatív, kifejezetten „rossz gyereknek" tartják magukat, bűntudatot éreznek amiatt, hogy gyermekotthonba kerültek, pedig erről nem ők tehetnek. A gyakori náluk, hogy szüleikhez való kötődésük ambivalens volt, számukra kiszámíthatatlan módon közvetítették a „jó és rossz" értékrendet, és ezt ezek a gyerekek igen „rosszul" élték meg. A gyermeki énközpontú világképük alapján öntudatlanul is azt élték át, hogy ha a világ értem van, akkor az nem lehet rossz, ha mégis rossznak látom, akkor az csak miattam lehet, tehát én vagyok a „rossz". A „rossz gyerek" énképüket csak sorozatos, éveken át folyó, apró - „elég jó gyerek vagy!" - megerősítéssel lehet fokozatosan megváltoztatni, úgy, hogy a legapróbb jó értéket, jó cselekedetet is észre vesszük bennük. Továbbá stabilitást,

kiszámítható viszonyokat biztosítunk nekik, átlátható „jó és rossz" értékrendet közvetítünk feléjük. Ez egy kitartó türelmet igénylő pedagógiai munka. Közben el kell viselni azt, hogy olyan játszmákat indítanak felénk folyamatosan, melyben kiprovokálni próbálják tőlünk a „rossz gyerek" megerősítést, türelmünket próbára téve tovább „rosszalkodnak", hogy mi őket továbbra is rossznak tartsuk. Ez az énkép alakult ki náluk, ez ad egyelőre biztonságot nekik.

4.2. A kamaszkorú növendékek személyiségfejlődésének segítése

A kamaszkorú növendékek személyiségfejlődésének segítése sajátos ismereteket igényel. A serdülő már nem gyerek, de még nem is felnőtt. Személyisége a korábbi állapothoz képest fellazult, labilis. Identitás, önazonosság keresése során átdolgozza mindazokat az azonosulási modelleket, melyet korábban kapott, magáévá teszi, vagy éppen elutasítja, vagy más lehetőségeket keres. A szerepróbálgatások korát éli. Értékrendszerében elég szélsőséges többnyire fehéren-feketén látja a világot, ugyanakkor környezetével szemben nagyon kritikus. Erős önállósodási törekvései vannak.

Az önállósodás, a kortárs csoportok keresése mellett, továbbra is igénye van arra, hogy a felnőttekkel megbeszélhesse problémáit, megértést, támogatást kapjon tőlük. Fontos, hogy a felfedezéseit, akár a megélt deviáns megtapasztalásait is meg tudja osztani a felnőttekkel bizalmas beszélgetésekben, velük megbeszélhesse problémáit, megértést, támogatást kapjon tőlük. Csak így tudja feldolgozni, integrálni személyiségében az átélt élményeket. A másik fontos feladat, hogy valamiféle hálót, biztonságot adjunk a „világ felfedezése" során. A világ felfedezése különösen sok veszélyt, devianciát rejteget, amelyben könnyen lehet a kamasz sodródó áldozat. Viszont eltiltani ezektől a dolgoktól nem lehet, hiszen akkor titokban próbálgatja ki, vagy elszökik. Amennyire csak lehetséges, keretek közé kell ezeket illeszteni, illetve háttér szervezéssel, nyomon követéssel, indirekt módszerekkel csökkenteni kell a veszélyek mértékét.

Ha titkolózik, bizalmatlan a felnőttekkel, akkor nem fog megnyílni és nem tudjuk feldolgoztatni, integrálni a megélt tapasztalatot. Nagyon fontos a követelmények támasztása mellett a bizalmi légkör fenntartása is, hiszen krízishelyzetekben csak így tudunk támaszuk lenni, így tudjuk a kríziseken átsegíteni.

4.3. A serdülő krízishelyzetének felismerése, kezelése

A rohamos változásokkal, válságokkal, önértékelési zavarokkal birkózó serdülő könnyen kerülhet - akár kisebb kudarcok hatására is - krízisbe. Az intenzív fejlődéssel járó életszakaszok sajátossága a konfliktusok tűrésének labilissá válása és az érzékenység fokozódása. Az érzelmi viharok meggondolatlan cselekedeteket provokálhatnak a sérülékenyebb kamaszoknál. Néha egészen súlyos módon, az élet teljes elutasításában, öngyilkossági kísérletek formájában is jelentkezhet a válság.

A serdülő krízishelyzetének felismerése terén különösen nagy feladat hárul a nevelőkre, gyermekfelügyelőkre, mivel ők vannak a gyerekekkel nap, mint nap. Nagyon fontos, hogy odafigyeljünk a serdülők viselkedés változására, hangulat váltásaira, vegyük komolyan testi panaszaikat. Ha valamilyen feltűnő változást érzékelünk, érdeklődjünk érzéseikről, milyen gondok nyomasztják, ne hagyjuk magukra problémáikkal, gondjaikkal. Sokat segít ilyenkor a feszítő gondok kibeszélése, megosztása másokkal.

A krízisben észlelt tünetek - a krízisreakció megnyilvánulásai - lehetnek lelkiek - szorongás, lehangoltság, izgatottság, - illetve testiek is - szívpanaszok, gyomor-bélpanaszok, remegés, izzadás, stb.

A kamasz gyerekeknél szélsőséges formában jelentkezhet a magányosság, a magára hagyottság érzet, hirtelen nem tud mit kezdeni aktuális kudarcaival, konfliktusival, ez gyakran náluk szuicid formához vezet. Amennyiben ilyen depresszív epizódot érzékelünk gondozottunknál, különösen oda kell figyelni ventilálással, kibeszéléssel át kell segíteni a nehéz helyzeten, ha szükséges pszichológus segítséget is igénybe kell venni, nehogy egy aktuális szuicid kísérlet végzetessé váljon, **az ilyen állapotban lévő kamaszt nem szabad magára hagyni!**

4.4. Gyászfeldolgozás, a gyászmunka elősegítése

A krízisproblémák egyik legfontosabb faja: a gyászreakció. Általánosan minden gyermek esetében beszélhetünk tárgyvesztésről, kerüljön be akár családi, akár egy másik intézményi környezetből, hisz egy számára fontos személyt, instrumentális környezetet, megszokott életmódot elveszít.

A gyászreakció négy szakaszban zajlik: A kezdeti sokk állapotában a megrázkódtatást követő sajátos gátoltság, belső némaság érvényesül. A veszteséget az egyén sokszor nem is képes tudomásul venni. A tény azonban a második szakaszban fokozatosan tudatossá válik, a harmadik szakaszban megindul a restitúció (a gyógyulás) és a negyedikben az oldódás.

A gyász feldolgozásához a legfontosabb annak tisztán látása, hogy a gyász szinte kivétel nélkül bűntudatot kelt a gyermekekben. Pedagógiai tevékenységünk célja ez esetben is az, hogy a gyermek a feszültséget megfelelő formában legyen képes levezetni, hogy annak kiváltó oka szűnjön meg.

A gyász, a veszteség feldolgozásában elsősorban a pszichológus munkája tud segíteni, azonban összehangolt hatásként a nevelők, gyermekfelügyelőknek is részt kell venni a folyamatban. Az összehangolásnak, a közös szemlélet kialakításának, a teendők megbeszélésének fóruma a team munkán alapuló esetmegbeszélő.

4.5. Konfliktuskezelés

A konfliktuskezelési technikák gyerekkel való megtanítása, konfliktustűrő képesség erősítése, indulatkezelés tanítása, önkontroll kialakítása elengedhetetlen feladat a gyermekotthoni nevelés során, mivel éppen ezeken a területeken vannak nagy hiányosságai a növendékeknek, gyakran a családból bekerülve már elfogadhatatlan viselkedésminták épültek be a személyiségbe.

Először is, - és ez a legfontosabb - ne hagyjuk elszabadulni saját haragunkat, ne csússzunk bele annak a dühös hatéves gyereknek a szerepébe, kinek néha érezzük magunkat. Néhány tanács:

- Összpontosítsuk energiánkat
- Az agresszivitás elkerülése érdekében beszéljünk halkabban
- Törekedjünk olyan helyzetre, amelyben mindkét fél „nyertes" lesz. Mondjunk valami ilyesmit: „Hűha, te aztán igazán mérges vagy. Megteheted, hogy.... Amíg meg nem nyugszol." Felajánlhatjuk, hogy menjen ki egy kicsit, sétáljon, konditerembe menjen, vagy maradjon, de csak magában dühöngjön, stb.
- Higgyünk magukban és őrizzük meg személyes méltóságunkat. Higgyünk a gyerekekben és a személyes méltóságuk iránti érzékükben.
- Keressünk valami pozitívumot, amivel fogadhatjuk a gyereket, amikor megnyugodott. (Például „Tetszett nekem, ahogyan...")
- Értessük meg a gyerekkel, hogy **a haragot elfogadjuk, de a viselkedést nem.** (Megértem, hogy haragszol, de így nem viselkedünk!)
- Ismertessük meg a gyereket a harag kifejezésének alternatív módjaival: tépjen darabokra egy újságot, gyűrjön össze papírt. Rugdosson egy párnát vagy egy konzervdobozt, fussa körül az épületet, teniszütővel püfölje az ágyat, ordítson a zuhany alatt, írjon, rajzoljon, gyúrjon agyagot, stb.
- Beszéljünk nyíltan a haragról egyénileg is, és a csoport közösségben is. Mi a harag? Mi dühít fel bennünket? Hogyan kezeljük? Honnan tudják az emberek, hogy mérgesek vagyunk?
- Szerepjátékkal próbáljuk meg kifejezni a haragot

Fontos a lehető leggyorsabban négyszemközt maradni a gyerekkel. A gyerekek, serdülők sokkal hamarabb megnyugszanak, ha nem kell konfrontálódniuk azzal, hogy társaik bámulják őket és megjegyzéseket tesznek rájuk. A ventilálás, kibeszéltetés igenkor is sokat segíthet az indulat levezetésében, és így a konfliktus okát is megtudhatjuk.

4.6. Önismeret fejlesztése

Az önismeret fejlesztése a külső társas visszatükrözés segítségével, mint egyéni, mint csoportos formában a nevelés fontos területe.

Különösen a lakóegységekben végzett csoportos viselkedésterápia lehet hatékony módszer. A viselkedésterápia lényege, hogy az emberi problémák döntő többsége hibásan tanult viselkedésekben nyilvánul meg. A viselkedésterápia számos érdekes technikát dolgozott ki arra, hogyan lehet módosítani ezeket a hibás viselkedéseket. A lakóegységekben végzett csoportos viselkedésterápia során, minden nap, a felnőtt vezetésével a gyerekek összeülnek és megbeszélik, hogyan sikerült egyénenként arra a hétre kitűzött egyetlen viselkedésformán változtatni (pl. káromkodás.).

4.7. A tanulásban akadályozottak személyiségfejlődésének eltérő sajátosságai

A tanulásban akadályozott gyerekek, fiatalok integrált nevelése-gondozása során figyelembe vesszük az eltérő személyiségfejlődési sajátosságokat. A tanulásban akadályozott gyerekek, fiatalok késleltetési képessége igen gyenge, ahogy megkívánnak valamit, mindjárt meg akarják szerezni, és ez sok konfliktus forrása lehet a velük együtt élő normál értelmi képességű gyerekekkel. Belátó képességük, realitásérzékük kicsi.

Személyiségfejlesztésük, nevelésük-gondozásuk során sok türelemre van szükség, ugyanakkor az együttnevelés során a többi gondozottban fel kell ébreszteni irányukban a szolidalítást, a megértést.

Habilitáció-rehabilitáció nevelési folyamatában, a sérült személyiség fejlesztése egységes, komplex folyamatként értelmezhető, melyben az ismeretek nyújtása, a különböző képességek fejlesztése, a jártasságok és készségek kialakítása közben, azokkal kölcsönhatásban, együtt történik a sérült funkciók és funkcionális rendszerek korrigálása, átszervezése, a ki sem alakultak szisztematikus kiépítése, a további (következményes, másodlagos) sérülések

megelőzése, az egész személyiség egyensúlyba hozása, a fokozatos önálló életvezetés kialakítása. Mindez a társadalmi integráció biztosítása érdekében történik.

- A habilitáció hiányzó szocializációs készségek szisztematikus kiépítését, megtanítását, kifejlesztését jelenti: pl. udvariassági formák hiányosságai, étkezési formák hiányosságai, ágyak megvetése, ágyneműk használata, idő és pénz beosztás, stb.
- A rehabilitáció rosszul szocializált viselkedésformák korrigálását, társadalmi normák újratanulását jelenti: pl. mások tulajdonának tiszteletben tartása, önkontroll fejlesztése az agresszivitás-indulatkezelés terén, az iskolakerüléshez-csavargáshoz hozzászokott életvezetés megszüntetése, stb.

4.8. Egyéni beszélgetések módszere

Egyik legfontosabb módszer a nevelésben az egyéni beszélgetés. Ez szólhat a napi problémákról, de lehet életútfeltáró beszélgetés is. Rendkívül fontos, bekerülése után mihamarább előtörténetének a megismerése, hiszen csak ennek fényében lehet megérteni esetleges bántalmazottsága, elhanyagoltsága, traumatizáltsága, rosszul, illetve hiányosan szocializálódottsága és kötődési zavarai hátterében lévő okokat, csak ennek ismeretében lehet nevelését tudatosan megtervezni, végezni.

Nem az a fontos, hogy a gyerek mindenben a reálisat mondja el, hanem az, hogy ő, hogy emlékszik vissza szubjektuma szűrőjén keresztül, hogy élte át a dolgokat. A gyerek, kamasz megismerését, életútjának feltárását nagymértékben segíti, ha már bekerülése előtt tájékozódunk a hozzáférhető iratanyagból, információkat gyűjtünk a gyermekekről és a családdal már régebb óta foglalkozó személyektől, és a gyermek hozzátartozóitól.

A későbbi nevelési célzatú egyéni lelki beszélgetések bizalmi légkörének fenntartásához elengedhetetlen a kapcsolat megszilárdítása. Annak figyelése, mit bír el ez a kapcsolat, hogy egyensúlya ne boruljon fel a nevelés során, később elengedhetetlen követelmények, elvárások rendszerében, a szabályok, keretek, normák elfogadtatása terén. Ehhez sok türelem és empátia kell, figyelembe véve a különböző gyerekek eltérő sajátosságait. Ehhez néhány a gyakorlatban is bevált segítő szempont:

- Kapcsolatteremtés, őszinte, nyitott szemkontaktus.
- A nevelő próbáljon meg mindenre reagálni, amit a gyerek jelez.
- Abból építkezzen a későbbiekben, ami ezekből különösen fontos, és lényeges.
- A közös tevékenység, a közös élmény erősíti a kapcsolatot. (Közös takarítás, főzés, kirándulás.)
- Az örömelv és a boldogságra nevelés szem előtt tartása.
- A pillanat intimitására odafigyelés, különösen, ha egy-egy pillanat időnként felforrósodik, érzelmekkel telítődik. Ezt a pillanatot észre kell venni és adekvátan kezelni kell, hiszen a későbbiekben ezekre a pillanatokra lehet építeni.
- Négyszemközt a reakciók figyelése, mennyit bír el a kapcsolat.
- Fontos, hogy ne zavarják meg a beszélgetést.
- Az én erősítése.
- Az egyéni beszélgetéskor mindig meg kell említeni a pozitív tulajdonságait a gyereknek.
- Reális megoldások közös keresése.
- Közösen alakítunk ki egy szabályt, amit a gyermek elfogad. Előbb alacsonyabb szintű szabályok, később magasabb szintűek kiépítése, elfogadtatása.
- A nevelő önmaga számára tudatosítsa, melyek azok a tabutémák, amit nem szívesen kérdez meg, mert nem a gyermek, a fiatal, hanem a maga számára szorongattató. Ezt tudatossággal le kell győzni magukban, hiszen a nevelés érdekében nem lehetnek megkerülendő tabutémák, hiszen akkor vakfoltok maradhatnak a gyermek, a kamasz megismerésében.

4.9. Egyéni sikerhez juttatás

A gyermekeknek a családi élet kudarcain kívül az iskolai élet kudarcaiból is kijut. Nem érzik magukat jól a bőrükben, mert általában alul teljesítenek, önmaguk és környezetük elvárása szerint is. Elsődleges feladatunk tehát megkeresni minden hozzánk került gyermek erősségeit, legyenek azok a tanulás, a házi munka, vagy bármely más területe az életnek, és ezeket erősítjük azután. Tudatosan, a gyermek ismerete alapján, a gyermek számára olyan követelményszintet állítunk fel, melyet saját erőfeszítései árán teljesíteni képes. Gyengeségét így tudjuk erősíteni, hiszen a sikerélmény erőt ad, és energiát a további munkára.

5. Szabadidő hasznos eltöltése, rekreációs szolgáltatás

A gyermekotthoni gondozásban-nevelésben rendkívül fontos szerepe van a rekreációs tevékenységnek annak érdekében, hogy a fiatalok megtanulják, hogy milyen fontos az ember fizikai, lelki és szellemi erejének megújítása a fáradtság, az érzelmi megterhelések, a fizikai és szellemi erők kimerülése után. Nemcsak a stressz, a különösen megterhelő élethelyzetek elviselésekor, de életünk viszonylag nyugodt, kiegyensúlyozott szakaszaiban is. Ezért nagyon fontos a rekreációs programok szervezése és tervezése.
Egyik meghatározó pillér az oktatás-nevelésben, hogy a gyermekek hasznosan töltsék el a szabadidejüket, és értelmes alternatívát tudjunk kínálni az alkohol, drog, kártya stb. helyett.

5.1. Település programjai

A gyermekotthon csoportjai részt vesznek a helyi programokon pl.:

- Főzőversenyek
- Fáklyás futás
- Majálisok
- Fesztiválok
- Triatlon
- városnap, stb.

5.2. Iskolák programjai

Minden iskolának van külön szabadidős programajánlata gyermekeink számára. A szakkörök és sportolási lehetőségek közül a mi gyermekeink is a következőket vehetik igénybe: foci, zeneoktatás, iskolai kórus, asztalitenisz, barkács és kézműves szakkör, informatika szakkör.
Emellett vannak időközönkénti programok is, mint pl.: Farsangi-bál, klubdélutánok, Arany-napok, Madarak - fák napja, iskolai tanulmányi kirándulások, nyári táborozások, hulladékgyűjtés.

5.3. Kulturális események

- Ide tartoznak a városi és községi könyvtárlátogatások, az ország múzeumainak és természeti kincseinek megismerése.

5.4. Táboroztatások

- Minden nyáron különböző táborokban nyaralhatnak gyermekeink.
- Hagyományszintű már, hogy a nyár folyamán az ország különböző településein szervezzük a nyaralást.
- Ezen kívül központi szervezésű táborokban is részt vehetnek gyermekeink.

Nem intézményünk általi szervezéssel:

- a FICE tábor,
- az ÁGOTA tábor,
- MAGYISZ tábor,
- ERZSÉBET tábor.

5.5. Manuális tevékenységek a szabadidő hasznos eltöltése jegyében

- Ezek a lehetőségek a sógyurmázás, foltvarrás, hímzések, gobelinezés, kötés-horgolás, origami, gipszképek készítése, rajzolás, festés. Ezen foglalkozásokat előre, napokra bontva tervezzük, hogy legyen idő az előkészületre.
- A gyermekek számára biztosított számítógép lehetőséget nyújt arra, hogy elsajátíthassák annak szakszerű használatát. A hétvégén van lehetőségünk az udvaron is pikniket rendezni, a helyi halastóhoz, Várhegyhez kirándulni, edzeni, túrázni, társasjátékozni, olvasni és filmet nézni a kötetlen szabadidőben. Minden alkalommal a gyerekek választják ki, hogy mihez is van igazából kedvük.

5.6. Gyermekotthon programjai

- A gyermekotthonunk minden hónapban szervezetten tölti el a szabadidőnek egy részét, mely függ az évszakok jellegzetességeitől és lehetőségeinktől.
- A téli időszakban szívesen szánkózunk, hógolyózunk, hóembert építünk, esetleg cseppkő-barlangokat látogatunk.
- Tavasszal kisebb túrák, mint pl. barkagyűjtés, ibolyaszedés töltik ki szabadidőnket. Túrázunk Szilvásváradra, a Mátrába és kihasználjuk a közeli gyógyfürdők adta lehetőségeket (Egerszalók, Eger, Bükkszék, Bogács).
- A nyári és őszi időszakban a táborozások mellett a falunapok rendezvényei, az arborétumok megtekintése, fürdőzések a Balatonon, strandon nyújtanak kikapcsolódást. Sátorozást különböző helyeken szervezünk. Gyakran megyünk történelmi nevezetességeket megtekinteni.
- Külön éves programokkal tesszük színesebbé a szabadidős programjainkat.

6. Utógondozói ellátás

Utógondozói ellátást az a fiatal vehet igénybe, aki: létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, nappali tagozaton tanulmányait folytatja vagy szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja.

Az ellátásba kerülésnek módja:

- az önjogúvá válás előtt tett nyilatkozata alapján,
- a gyámhivatal a fiatal kérelme alapján befogadást kér a gyermekotthontól.

Ha az igazgató a fiatal korábbi ellátása során viselt magatartása vagy bármi ok miatt a befogadást elutasítja, a fiatal kérelmét és az elutasítás okát az érdekképviseleti fórum elé terjeszti vizsgálat céljából.

A fiatal kérelmének elfogadása esetén az igazgató a befogadó nyilatkozatot a kérelemmel együtt megküldi a gyámhivatalnak

A nagykorú befogadásával, utógondozói ellátásával kapcsolatos feladatok a Gyvt.- ben leírtak szerint kerül ellátásra.

- Az intézmény vezetője az utógondozói ellátást elrendelő gyámhivatali határozat alapján írásban tájékoztatja az illetékes gyámhivatalt és a fiatal felnőttet az utógondozó személyéről.
- Az utógondozó figyelemmel kíséri a térítési díj befizetését, és vezeti a nyilvántartást.
- Életviteli tanácsokkal látja el őket, s életvitelükből adódó ügyintézésük során szükség esetén besegít ügyintézésükbe.

Az utógondozói ellátást elrendelő jogerős határozat kézhezvételét követő 15 napon belül az igazgató az utógondozó közreműködésével ellátási megállapodást köt a fiatallal.

A fiatal felnőttnek az utógondozói ellátásért térítési díjat kell fizetni. Az érvényes intézményi térítési díjat a fenntartó minden rendeletben szabályozza.

A személyi térítési díjat az intézmény igazgatója személyre szólóan, a fiatal jövedelméhez viszonyítottan állapítja meg, mely nem haladhatja meg jövedelme 30%-át (jövedelemnek számít az iskoláztatási támogatás, az árvajáradék, a pályázati támogatás és a munkabér). Az intézményi térítési díjtól magasabb összeget akkor sem lehet megállapítani, ha a személyi térítési díj ennél több lehetne.

A megállapított térítési díjról az intézmény vezetője írásban tájékoztatja a fiatalt.

A megállapított térítési díj összegének csökkentését a fiatal kellő indokoltsággal a fenntartótól kérheti.

A térítési díj fizetéséről nyilvántartást vezet az utógondozó, mely a gyermek iratanyagában van elhelyezve, melyre minden hónapban feljegyzésre kerül a befizetés ténye.

A gyermekotthonunkban utógondozói ellátottként élők számára a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 92.§ (1)(2) bekezdése szerint szükségleteihez, helyzetéhez igazodó ellátást biztosítunk.

A házirend megszegése esetén a csoportvezető/nevelő javaslatára a gyermekotthon vezetője írásbeli figyelmeztetésben részesíti a fiatalt. Háromszori írásbeli figyelmeztetést követően az igazgató kezdeményezi a gyámhivatalnál az ellátás megszüntetését.

A gyámhivatal az utógondozói ellátást a Gyvt. 93.§ (10) bekezdésben foglaltak alapján szünteti meg.

A gyámhivatal határozatával elrendelt utógondozói ellátás keretében szükség szerinti ellátás biztosítása a fiatal felnőttnek:

- A 21. életévének betöltéséig – amennyiben létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy ha speciális vagy különleges ellátási szükségletűként töltötte be nagykorúságát, 22. életévig
- A 24. életévének betöltéséig – amennyiben köznevelési vagy felnőttképzési intézménnyel (szolgáltatóval) tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll, ha felsőoktatási intézménnyel áll hallgatói jogviszonyban 25. életévéig.
- A szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja, felvétel időpontjáig, de legkésőbb 22. életévének betöltéséig kérheti.

Az utógondozói ellátásban részesülő, tanintézményben nappali tagozatos tanulmányokat nem folytató, nem dolgozó, munkaképes fiatal felnőtt köteles a munkaügyi központtal együttműködni.

6.1. Otthonteremtési támogatás

A Gyvt. 25. § írja elő az otthonteremtési támogatás igénybe vételének feltételeit és módját. Az otthonteremtési támogatás mértékét a folyamatos nevelésben eltöltött évek és a jogosult készpénz és ingatlan vagyonának együttes értéke alapján kell kiszámolni. Az otthonteremtési támogatás célja, hogy a nevelésbe vételből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse. Az otthonteremtési támogatás iránti igényt a kérelmező a nagykorúvá válást követően, de legkésőbb a 30. évének betöltéséig nyújthatja be.

A támogatás igénylésekor a fiatal utógondozója segítségével a gyámhivatalhoz benyújtja a szükséges iratokat:

- tulajdoni lap,
- adásvételi vagy bérleti szerződés,
- adó-és értékbizonyítvány,
- fiatal kérelme,
- nyilatkozat,
- pénzfelhasználási terv, melyre a gyámhivatal elrendeli az otthonteremtési támogatást.

A támogatás igénylésekor nyilatkozni kell a törvényben meghatározott feltételekről, valamint arról, hogy a fiatal az otthonteremtési támogatás felhasználása során együttműködik utógondozójával.

Az ügyintézés ideje alatt az utógondozó segítséget nyújt a pénzfelhasználásban. Az otthonteremtési támogatással a gyámhivatal által elfogadott célra való felhasználásról, a határozatban meghatározott időpontig, írásban el kell számolni.

7. Dokumentáció

A gyermekek védelmét biztosító feladat- és hatáskörben az 1997. évi XXXI. Gyermekvédelmi törvény 135-136.§-ban felsorolt adatkörökben a gyermekotthon személyes adatokat kezelhet és továbbíthat a személyes adatok védelmét biztosítva. Az adatok kezelését „ *a személyes adatok védelméről közérdekű adatok nyilvántartásáról* szóló 1992. évi LXIII. Törvény rendelkezései és ezt külön is szabályozza a 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet *a gyámhatóságok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról"* alapján végezzük. A dokumentumokat zárt szekrényben tároljuk, mert a gyermekotthoni szakmai munka bizalmas munkakör.

A gyermekotthonban vezetett dokumentumok:

- Eseménynapló: tartalmazza a napi eseményeket, szabadidős tevékenységeket, tanórai foglalkozásokat, csoport életéről készült jelentést, továbbá a rendkívüli események részletes leírását (baleset, szökés, stb.).
- Gyermekotthoni napló: (tanév közben) a napi programokat, a foglalkozásokat, a tanóráztatásokat, hiányzásokat, gyermekek adatait tartalmazza.
- Gyermekvédelmi adatlapok: Az ellátás megkezdésekor a rendelkezésre álló dokumentáció alapján, a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerben (GYVR) el kell készíteni a gondozott gyermekre vonatkozó egyéni gondozási-nevelési programot tartalmazó egyéni gondozási-nevelési tervet. A nyilvántartás tehát a tervezés, elhelyezés, a gondozás, az ellenőrzés és értékelés elemeinek és fázisainak rendszerszerű egymásra épülését és kongruenciáját biztosító információtároló rendszer, interakciós technikai és kommunikációs mód. Vezetéséért a gyermekotthon vezető a felelős.
- Élettörténetkönyv: Nem mást, mint egy illusztrált „napló" a gyermekkel történt legfontosabb történésekről. Felelős a csoportvezető.
- Gyermekek személyes anyagát tartalmazó dosszié: felelőse a gyermekotthon vezető.
- Törzslap és a térítési díjat nyilvántartó lap: vezetéséért, a befizetések figyelemmel kíséréséért felelős az utógondozó.
- Zsebpénz-nyilvántartás: vezetését a csoportvezető végzi.
- Kapcsolattartási Napló: tartalmazza a kiskorú gyermek engedélyezett kapcsolattartásainak megvalósulását.

8. Felkészítés a pályaválasztásra, az önálló és felelősségteljes életre

- Legfőbb feladatunk pontosan felmérni a gyermekek képességeit és szintbeli tudását, hogy olyan szakmát válasszanak, ahol felkészültségi szintjükkel eleget tudnak tenni az elvárásoknak, mert így szerzett sikerélményeikkel az önbizalmuk erősödik.
- Ezekbe a döntésekbe a gyerekkel együtt azt a szülőt is be kell vonni, akinek a szülői felügyeleti joga csak szünetel.

- Az életre felkészítés több témakörbe szedhető (praktikus életismeretek, gazdálkodás, munkavégzés, egészség és egészségügyi ellátás, szaksegítség lehetőségei, hivatalos ügyintézések.)
- Fontos a felállított értékrend interiorizálása, a realitásérzék kifejlesztése; a munka tisztelete és szeretete; a környezetükkel tudjanak hatékonyan bánni, önállóan gazdálkodni; a frusztrálhatósági szintjük és ingerküszöbük növekedjen; helyes én-kép, önkontroll megformálása; türelem, tolerancia, empátia, önismeret, elfogadás, fegyelem kialakítása.

9. Kapcsolattartás a gyermekek hozzátartozóival, iskolájával, munkahelyével, az érdekükben eljáró más intézménnyel

- A gyermekeinknek joguk van családjukkal és hozzátartozóikkal kapcsolatot tartani, amennyiben ezt a beutaló gyámhivatal is határozatban szabályozta, és a hozzátartozó is élni kíván a jogával. Ez lehet folyamatos vagy időszakos kapcsolattartás, levelezés, telefonálás és csomagküldés.
- Az iskolákkal való kapcsolattartás folyamatos, ami nem csak abban nyilvánul meg, hogy szülői értekezleten és fogadóórán veszünk részt, hanem probléma esetén azonnal személyes kapcsolatot veszünk fel. Ebből a feladatból minden nevelő kiveszi a részét, mert a szülői értekezletek nagyobb része ugyanarra az időpontra esik.
- A nagykorúak esetében a munkahelyi kapcsolattartást a lakásotthon vezető/nevelő végzi, míg a fiatalkorúaknál ez gyámi feladat.
- A gyermek érdekében eljáró más intézményekkel (rendőrség, bíróság, kórházi ellátás, szakszolgálat stb.) való kapcsolattartást is a gyám végzi.
- A Munkaügyi központtal- az utógondozói ellátásban részesülők ügyeinek intézése érdekében a lakásotthon vezető/nevelő tartja a kapcsolatot.
- Vállalatokkal, magánszemélyekkel tartjuk a kapcsolatot, akik különböző események kapcsán szponzorálják az otthonunkat.

9.1. Látogatók fogadása a gyermekotthonban

Az időszakos vagy a folyamatos kapcsolattartás formáját, módját mindenkor a beutaló gyámhivatal határozza meg. A gyermekotthonok a gyámhivatalok határozatai alapján biztosítják a szülőknek, hogy gyermekeiket a gondozási helyen meglátogathassák. A találkozásra a Fészek Gyermekotthonban a látogatói szobát jelölik ki, ahol módjuk adódik a zavartalan beszélgetésre, együttlétre.

Lehetőségük van a családtagoknak arra, hogy felkeressék személyesen, vagy telefonon a gyermeket, ha problémájuk adódik, illetve segítséget kérnek.

A Házirendnek megfelelően a gyerekek fogadhatják barátaikat is.

10. Engedély nélküli távozás

Amennyiben a gyermek iskolából, vagy a szabadidő gyermekotthonon kívül engedélyezett eltöltéséről nem tér vissza időben a gyermekotthonba, a szolgálatban lévő nevelő kísérletet tesz a gyermek felkutatására (a nagyobb gyermekek közreműködésével vélt tartózkodási helyeit felkeresik).

Ha a gyermek rövid időn belül nem tér vissza, s a gyermek fogyatékos, vagy nem jellemző rá az engedély nélküli eltávozás, telefonon bejelentést tesz a rendőrségen a gyermek eltűnése miatt. Személy- és ruházatleírást ad a gyermekről, illetve jelenti esetleges azonosításra alkalmas különleges ismertető jeleit.

A gyermek eltűnésének részletes körülményeit az eseménynaplóba azonnal bejegyezzük, beleértve a felkutatására tett kísérlet leírását is.

Ha a gyermek 24 óráig sem tér vissza az otthonba, a telefonon történő rendőrségi bejelentés mellett, el kell készíteni a körözést a protokoll alapján és megküldeni a gyermekvédelmi ügyintézőnek, aki elektronikusan továbbítja az illetékes rendőrkapitányságnak. A körözésben meg kell jelölni a gyermek feltételezett tartózkodási helyét, szülei lakcímén kívül más ismert, vélhető feltalálási helyeket is, valamint fényképet mellékel hozzá.

A gyermek feltalálása esetén a rendőrség a legközelebbi gyermekotthonba szállítja a gyermeket.
A gyermek hazaszállítása a legközelebbi munkanapon az elhelyezési helyének feladata, ezért a gyermekotthon tájékoztatása alapján a gyám intézkedik hazahozataláról.
Amikor a gyermek visszatér a gyermekotthonba (rendőrség által, vagy önként), nyilatkoztatni kell a gyermeket arról, hogy szökése alatt hol és kinél tartózkodott, követett-e el bűncselekményt, miből tartotta fenn magát, nyilatkozik esetleges sérüléseinek okáról, mi volt az eltűnésének oka. A nyilatkozatot írásban dokumentálni kell, és a gyermekkel is aláíratni.
A gyermek visszatérését, vagy megtalálását követően a gyermekvédelmi ügyintéző visszavonja a körözést.
Az engedély nélküli távozás után a gyám is egyéni beszélgetést folytat a gyermekkel, hogy hogyan lehet elkerülni az ilyen alkalmakat.
Az engedély nélküli eltávozások esetén az engedély nélküli eltávozás protokollt használjuk.

11. Patronálás, szponzorálás

Szponzorokat kerestünk, hogy az ő támogatásukkal szebbé, jobbá, kényelmesebbé tegyük az otthonunkban lakó gyermekek életét.

Külső ember számára szinte idegen ez a sajátos életforma, nem ismerik eléggé. Gyakran negatív irányú érzelmeik, illetve tapasztalataik voltak, azóta nyitottá tettük otthonunkat, mindennapjainkat megismerhették a környező lakók. Voltak magáncégek, magánemberek, akik érdeklődéssel fordultak felénk, hogy miben tudnának segíteni. A szponzorok folyamatosan támogatnak, segítenek. Leginkább a Karácsony az, ami a szponzorokat megindítja, és emlékezetesebbé teszi az ünnepet. A jövőbeni tervünk, hogy további támogatókat keresünk fel, és a régiekkel továbbra is ápoljuk a kapcsolatot.

12. Elbocsátás az otthonból

Ha a gyermek vagy fiatal felnőtt gyermekotthoni elhelyezése megszűnik, a megszűnés okától függetlenül felkészítjük gyermekeinket a gyermekotthontól történő elszakadásra, családba történő visszatérésre vagy az önálló élet megkezdésére.

A gyermekvédelmi rendszerből egyre később kerülnek ki fiataljaink. A gyermekotthon a nagykorúvá vált fiatal felnőtteink számára védelmet, biztonságot, támogatást és fokozatos leválást biztosít.

Célunk, hogy a gyermekotthonból való távozáskor fiataljaink rendelkezzenek olyan ismeretekkel és képességekkel, mely birtokában képesek lesznek az önmagukról való gondoskodásra, legyen szakmájuk, munkahelyük és lakhatási lehetőségük.

- Egyéni beszélgetéssel, felvilágosítással készítjük fel az önálló életre.
- Beszélgetünk a párkapcsolatokról, házasságról, szülői szerepről, felelősségről.
- Csoportos és egyéni beszélgetés a felnőtté válásról, tetteik felelősségéről.
- A csoport felkészítése a változásra fokozatosan történik.

12.1. A csoport felkészítése a távozásra

Az eltávozó gyerek vagy fiatal mindenképpen gyökeres változáson megy keresztül, élethelyzete megváltozik, de a gyermekotthonban maradókat is fel kell készíteni társuk távozására. Ne érje őket az elbocsátás váratlanul, hanem őket is segíteni kell, hogy fel tudják dolgozni a bekövetkezendő eseményt. Az elválás vegyes érzelmeket kelt a maradókban, van, aki irigykedik, van, aki sajnálja ezt a lépést.

Lehetőséget adunk arra, hogy az elkerült nevelt visszajárhasson látogatóba társaihoz, és a gyermekotthonban dolgozó felnőttekhez. A levelezés és a telefonálás lehetősége is segíti az elválás folyamatosságát.

12.2. Az elbocsátásban résztvevők

A hatékony és eredményes munka alapja, hogy a gyermeket érintő kérdésbe és döntésbe bevonjuk őt is, véleményét meghallgatva, érdekeit szem előtt tartva hozzuk meg a döntést.

Az eltávozás bármilyen formájára is kerüljön sor, a gyámok, gondozók, gyámhatóságok, családgondozók, szülők együttes és szervezett munkája tudja csak biztosítani a minél kisebb megrázkódtatással járó változást. Speciális helyzetben külső intézményt is bevonhatunk a feladatba (leendő munkáltató, főbérlő, stb.)

A munkánk nem lehet sematikus, mindig az egyénre, helyzetre szabottan kell eljárnunk, mérlegelve a körülményeket, lehetőségeket.

13. Egészségügyi ellátás általános céljai

- minden gyermek egészségi állapotának orvos általi felmérése;
- évenkénti szűrővizsgálatok elvégzése (látás, hallás, tüdőszűrés, szemészet, nőgyógyászat, fogászat, vérkép);
- kor szerinti védő - rendkívüli oltások (hepatitis, fertőző agyhártyagyulladás, stb.);
- egészségmegőrzés prevencióval;
- minden gyermek tisztában legyen a testével és annak korbeli változásaival;
- felvilágosítások mind egészségügyileg, mind pedig társkapcsolatok terén;
- a normáknak megfelelő higiéniás szokások beépülésének segítése. A gondoskodás, testápolás nem csupán ellátási, hanem nevelési feladat is.
- a speciális ellátásra szoruló gyermek esetében teljes körű ellátást biztosítunk (habilitáció, rehabilitáció, szocializáció, reszocializáció, stb.);
- a gyógyszereket külön, zárható szekrényben helyezzük el, amit csak felnőtt adhat ki a gyermek részére;
- baleset esetén ellátjuk a beteget, a szolgálatos dolgozónak értesítenie kell a gyermek gyámját, az intézmény vezetőjét. A balesetről jegyzőkönyvet veszünk fel;

- bekerüléskor minden gyermek részesül baleseti és tűzvédelmi oktatásban, amit aláírásával igazol;
- az egészségmegőrzés kapcsán a gyermekek részére csoportmegbeszélések keretén belül tájékoztatásokat tartunk az egészséget károsító anyagokról, szokásokról. Célunk, hogy idejében felismerjék és kerüljék azokat.

14. Gazdálkodás

Az önálló csoportgazdálkodás célja, 15/1998. N. M. rendelet 125/A. pontja értelmében, a családi élet, a családi háztartás vezetés modellezése, azért, hogy a gyerekek mintákat kaphassanak arról, hogy felnőve Ők is képesek legyenek saját háztartás vezetésére, családi élet folytatására. Ennek megfelelően vonjuk be az ott élő gondozottakat a napi gazdálkodásba, háztartás vezetésébe. Életkoruknak megfelelően vesznek részt a vásárlás, az ételkészítés, terítés, mosogatás végzésében. Bevonjuk őket a csoport önálló pénzeszközeinek felhasználásába, tervezésébe, neveljük a takarékosság és a pénzbeosztás szabályaira. Részt vesznek a heti étrend összeállításában is. A napi főzés, étkezés a lakóegységekben önállóan történik a gyermekfelügyelő vezetésével.

15. A gyermekotthon mindennapi életének megszervezése

A gyermekotthon életét úgy szerveztük meg, hogy a gyermekek:

- életkori sajátosságaiknak megfelelő legyen, mivel nemcsak érzelmi, hanem értelmi igényük is az, hogy a belátás légkörében éljenek. Igénylik a megbeszélést, a véleménycserét, a vitát, az együttes döntést, mint a vita feszültségének a feloldását. Ezzel a gyermekek belátását mozgósítjuk.
- egyéni szükségleteiknek helyt adjon: alvás, tisztálkodás, étkezés. Ide tartozik a könyvkultúra, az ismeretszerzés, a játék, a sport, de még a társas kapcsolatok igénye is.

- az otthonosságát (pl. szeretetet, probléma megoldásában lehetőséget, környezetének szépségét és a felnőttel való bizalmat érezze, a magán szférájában találja meg a lehetőséget) kedve szerint.
- állandóságát és biztonságát úgy teremtettük meg, hogy a fő szempontokat nem változtattuk meg. Igyekszünk azt elérni, hogy a dolgozók ugyanazok a személyek maradjanak, akiket megszerettek a gyermekek. Megbeszélésekkel tudatosítjuk azt, hogy 18 éves, igény szerint 24 éves koráig biztosítjuk az otthonát és ellátását, ez idő alatt segítjük felkészülni az önálló életre és a társadalomba való beilleszkedésre. Nyugalmat ezek megalapozásával, a gyermek és felnőttek közös munkájával érjük el.
- részt vegyenek a szobák és közös helyiségek takarításában. A jól látható helyre kifüggesztett „takarítási rend" szabályozza, hogy ki melyik helyiség tisztántartásáért felelős. Hetente változik a beosztás, melyet a gyermekekkel közösen beszélünk meg. Minden nap kötelességük a gyermekeknek a saját ágyneműjük elrakása, szobájuk kitakarítása, rendben hagyása.

15.1. Napirend

A napirendet a gyerekek és a fiatal felnőttek életkorához, képességéhez, érdeklődéséhez igazítottuk, és velük együtt fogalmaztuk meg.
A napirend tükrözi a gyermekotthonban elhelyezett gyermekek egyéni szükségleteit. A napirendet a mindenki számára elérhető Házirend tartalmazza.

15.2. Házirend

Elkészítésénél figyelembe vettük a családias nevelést, a gyerekek jogait és kötelességeit. A Házirend a gyerekek magatartását, tanulmányi és önkiszolgáló munkáját és egyéb tevékenységét öleli át. Fontosnak tartottuk a társadalom által elfogadott erkölcsi normákat, a fokozatosság, a folyamatosság és a következetesség elvének alkalmazását. A pozitív viselkedést, megerősítő jutalmazást, ugyanakkor a kötelesség elmulasztását, negatív

viselkedés esetén egyénre szabott elmarasztalást is. A Házirend részét képezi a napirend, mely a gyermekotthoni tapasztalatok alapján kialakított napi rendszeres tevékenységeit tartalmazza időrendben.

A Házirend biztosítja a gyermekek kapcsolattartását, a törvényben előírt szolgáltatásokat.

A gyermekotthonban csoportmegbeszéléseket, gyermekotthongyűléseket tartunk, ahol a gyerekek, fiatal felnőttek lehetőséget kapnak, hogy véleményüket kinyilvánítsák a számukra nyújtott ellátásról, nevelésről, illetve az őket érintő ügyekről.

Emellett gyakran téma a csoport megbeszéléseken egy-egy erkölcsi norma megismerése.

Gyermekeink, fiatal felnőtteink problémáikkal fordulhatnak nevelőikhez, gyámjukhoz, utógondozójukhoz, illetve az intézmény vezetőjéhez, és az érdekképviseleti fórumhoz.

A Házirendet megismertetjük a gyermekekkel és a fiatal felnőttekkel. Új gyermek érkezésekor elsődleges feladat, a tartalmának ismertetése. A gyermekotthonban/lakásotthonokban jól látható helyen került kihelyezésre.

15.3. Önkiszolgáló tevékenységek

Az önkiszolgálásnál szintén az életkor és a képességek szerint vesznek részt gyermekeink a gyermekotthon életében.

Ágyazás: 6 éves kortól segítséggel vagy önállóan, napi rendszerességgel, nevelő ellenőrzése mellett történik.

Ágyneműcsere: kéthetente történik, melyet a gyermek végez nevelő felügyeletével.

Ablaktisztítás, függönymosás: időjárás függvénye, valamint szükség esetén a gyermekek bevonásával történik.

Rendrakás: napi rendszerességgel, alapossággal a gyermek a maga környezetét, személyes dolgait teszi rendbe.

- Szekrények, fiókok: A ruhákat évszakonként, fajtánként (fehérnemű, iskolai, otthoni, alkalmi) polconként elkülönítve tárolják. Napi rendszerességgel végzik a gyerekek, melyet a nevelők ellenőriznek. A szennyes ruhát mindenki a szennyes tartójában

gyűjti mosásig. A fehérneműket és a zoknikat minden fürdés után maguk mossák ki gyermekeink.

- Szobák takarítása: A heti takarítási rendnek megfelelően történik. A hétvégi nagytakarításban minden gyermek aktívan részt vesz.

- Takarítás: Szintén a heti takarítási rendnek megfelelően történik az egyéb helységek (folyosók, közös helyiségek, nappali, fürdő, WC, konyha) takarítása. 12 éves korig segítséggel, 12 éves kortól önállóan végzik. A tisztítószerek használatára, adagolására a gyermeket az akkor éppen ott dolgozó nevelő személyes példamutatásával tanítja meg. Állandó felnőtt ellenőrzése mellett használhatják ezeket a szereket. A dugulás-elhárítás céljából használt vízkőoldót, és fertőtlenítéshez használt mérgező anyagokat csak a felnőtt kezeli. A vegyszereket, mérgező anyagokat gyerekektől elzárt helyen tartjuk.

  A gyermekotthon környezetének rendbetétele, takarítása, szintén minden gyermek feladata. A kiskert ápolásának, udvar rendezésének, kert, gyümölcsös gondozásának igényét folyamatosan alakítjuk. A gyerekek önként, szívesen vesznek részt e munkálatokban.

- Ételkészítés: Célunk az, hogy az életkor figyelembevételével, a fokozatosság elvét betartva kb.: 16-18 éves korukra a gyerekek jussanak el a teljes önállóságig. A gyermekek rendszeresen részt vesznek a reggeli, vacsora, (hétvégén ebéd) készítésében. A tízórait 10 éves kortól a gyermek magának készíti el. A nevelő előkészíti az aznapra kiírt tízórai anyag mennyiségét, a gyermek maga dönti el, miből mennyit rak a szendvicsébe, a nevelő figyelemmel kíséri, hogy mindenkinek került-e tízórais csomag az iskolatáskájába. Az uzsonna elkészítése, az asztal megterítése, az étkezések utáni mosogatás és a konyha rendbetétele az úgynevezett konyhai szolgálatos feladata. A helyes és ízléses terítést minden gondozottnak el kell sajátítania.

- Csoportgazdálkodás: A gyermekotthon a havi ellátmányából önállóan gazdálkodik (kivéve a rezsi költséget).

A gazdálkodási tevékenységbe, tervezésbe a gondozottakat is bevonja az erre kijelölt nevelő, hogy alkalmassá váljanak majd saját háztartásuk vezetésére is.

15.4. A közösen végzett tevékenységeink

- Havonta történik a nagybevásárlás.
- A havi ellátmány beosztását rendszerezzük, minden várható és körülbelüli költséget levonva megtervezzük, hogy mennyi jut, mennyit költhetünk.
- Megtanítjuk a gondozottaknak az energiák takarékos használatát. Legyenek tisztában a gyermekotthon rezsiköltségeivel is (víz, villany, gáz, telefon, hulladékszállítás, kábel-tv díj).

15.5. Ruházat karbantartása –vásárlása

- A ruhavásárlás alapja a 15/1998. NM. rendelet. A vásárlások során a gyermekek igényét, ízlését figyelembe vesszük!
- Felnőtt segítségével közösen vásárolják ruházatukat gyermekeink. A törvény előírása szerinti ruházat megléte esetén, és ha az elhasználódás vagy egyéni szükséglete nem indokolja az újabb ruházat vásárlását, akkor az önálló életre felkészülés céljára is felhasználható a megmaradt összeg (lakástextil, ágyneműgarnitúra, paplan, párna, pléd stb. vásárlására). Törekszünk a jobb minőségű ruhák megvásárlására.
- A ruházat karbantartása, varrása, átalakítása, gondozása (vasalás) közös tevékenység, melybe a gyermekeket - életkorukat figyelembe véve a fokozatosság elve alapján – vonjuk be. A ruházat mosását felnőtt végzi (nagyobb ruhák, ágyneműk). A gyerekek aktívan részt vesznek a ruházat színek szerinti szétválogatásában, a mosószer adagolásában. Mindennapi mosás keretében a fehérnemű mosása gyermekeink feladata.

- A gyermekek szekrényében mindig az évszaknak megfelelő ruházat van elhelyezve. A többi ruhájuk raktárhelyiségben, illetve a nevelői szoba szekrényében, külön csomagolva található.

15.6. A személyi higiéné biztosítása

A személyi higiéné fontosságára a kezdetektől tudatosan neveljük a gyermekeinket. Az ehhez szükséges tisztálkodási szerekről és textíliákról a gyermekotthonunk gondoskodik.

A kor szerint kialakult „fürdési rendet" betartva (melyet a gyermekek közösen határoztak meg), egymást követően történik a tisztálkodás.

15.7. Magántulajdon védelme

Az intézmény minden gondozott gyermek számára biztosít szekrényt, ahol személyes tulajdonú tárgyakat, ruházatukat tárolják. Az értékesebb /kisebb/ tárgyakat az otthon trezorjában helyezhetik el a gyerekek. Felhívjuk a gyermekek figyelmét az egymás értékeinek tiszteletben tartására.

15.8. Zsebpénzellátás

Minden gyermekünk havonta a törvényben meghatározott összegű zsebpénzzel rendelkezik. A zsebpénz összegének tetszés szerinti felhasználásáról maga dönt, melyet a zsebpénznyilvántartó kartonján vezetünk. A gyermekkel minden évben megállapodást kötünk, a felhasználás módjáról, melyben a gyermek nyilatkozik, hogy milyen gyakorisággal kívánja azt felvenni. Ezen a fiatal aláírásával igazolja a pénz átvételét. A zsebpénz ésszerű felhasználásában a gyermekvédelmi gyám is segítséget nyújt.

15.9. Jutalmazás –fegyelmezés

- A házirend által megállapított magatartásszabályok csak akkor nyerik el értelmüket, ha a gyerekeink megtanulták, hogy milyen teljesítmény érdemel jutalmat, valamint, hogy a szabályok megszegése milyen következménnyel jár. A gyermekotthonban élő gyerekek túlnyomó része önértékelési zavarban szenved. Életük előző szakaszában elszenvedett kudarcélmények sorozata miatt negatívan értékelik önmagukat. Ezért nagyon fontos, hogy minden mozzanatot, aprócska teljesítményt pozitívan erősítsünk meg. Így érhetjük el, hogy egyre nagyobb és nagyobb teljesítményre legyenek képesek és az eredeti negatív énképből kibillenve, pozitív önértékelés alakuljon ki náluk.
- Fontos, hogy a szabályok megszegéséért kapott elmarasztalás, amely helyett inkább a fegyelmezés szót kellene használni, mindig magában hordozza a javulás lehetőségét is. A fegyelmezés mindig közvetlenül az elkövetés után történjen.
- A fegyelmezés súlya és mértéke arányban álljon a gyermek fejlettségével, és az elkövetett cselekedettel.

15.9.1. Néhány érv, hogy inkább fegyelmezzünk, mint büntessünk!

- A fegyelmezés a megelőzés eszköze, a jövőre irányul, hogy a gyerek a legközelebbi szituációban már tudja, hogy milyen viselkedést várnak el tőle, míg a büntetés csak megszünteti a helytelen viselkedést, új mintát nem ad.
- A sikeres fegyelmezés fejleszti az önbizalmat, erősíti a pozitív énképet, az a gyerek, akinek egészséges az énképe, képes kontrollálni viselkedését.

15.9.2. A jutalmazás eszközrendszere

- Szóbeli elismerést kaphat, aki legjobb tudása szerint végzi el feladatait. Jó jegy vagy kiemelkedő sporttevékenység esetén is társai előtt elismerést kap.

- Kimenőjüket meghosszabbíthatjuk, ha a gyermek kiemelkedő teljesítményt, példamutató magatartást, házimunkák önkéntes elvégzését, másoknak segítő szándékát kifejezésre juttatja.
- A gyermekotthonunk saját keretéből (színház, koncert, múzeum látogatás, stb.) jutalmat biztosíthat a nagyon kiemelkedő eredményért.
- Az egész évben kimagaslóan teljesítő gyermekeink jutalomként központi üdüléseken vehetnek rész.

15.9.3. A fegyelmezés eszközrendszere

- Szóbeli figyelmeztetésben részesül az, aki megszegi a gyermekotthon/lakásotthon házirendjét, ha más személyes tárgyait annak tudta nélkül eltulajdonítja, de még nem értékesítette, így vissza tudja szolgáltatni eredeti gazdájának.

- Szándékos rongálás, lopás (ruhák, intézményi eszközök és nagyobb összegű saját tulajdon) szankciót von maga után.

- Kedvezmények megvonása: a szabadidő gyermekotthonon kívül engedéllyel történő eltöltésének csökkentését, esetleg elvonását vonja maga után az, ha valaki nem a megbeszélt időben és helyre távozott, illetve nem érkezik haza időben, távolléte idején nem megfelelő magatartást tanúsított.

- Fegyelmezést von maga után a következő magatartási szabályok megszegése (első esetben a vétek súlyosságát tekintve figyelmeztetés vagy megrovás, további esetekben kedvezmény megvonása):
    1. engedély nélküli eltávozás,
    2. alkoholfogyasztás, drogfogyasztás,
    3. magántulajdon megsértése,
    4. kiszabott feladat el nem végzése,
    5. tiszteletlen beszéd társakkal, és felnőttekkel szemben,
    6. a környezet rongálása.

16. Kapcsolattartás

16.1. Családokkal, rokonokkal, barátokkal való kapcsolattartás

A Gyvt. biztosítja azt az alapvető lehetőséget, hogy a szakellátásba neveltként bekerült gyermek ne szakadjon el végleg a családjától, gyökereitől, kapcsolatot tarthasson hozzátartozóival, annak reményében, hogy idővel visszakerülhessen körükbe. Ezért a Gyvt. is a gyermekotthonok feladatai közé sorolja a meglévő vagy megteremthető kapcsolatok erősítését, ápolását. A törvényi előírásoknak megfelelően a gyámhivatali határozat alapján valósul meg a gyermek családtagokkal történő rendszeres és időszakos kapcsolattartása.

Fontos a gyermekek számára, hogy a gyermekotthon nyitott legyen, ezért lehetővé tettük, hogy fogadhassák barátaikat, osztálytársaikat a gyermekotthon/lakásotthon Házirendjének megfelelően.

A gyermek és családtagjai kapcsolattartásának elősegítésére megállapodást kötünk az érintett családtagokkal, melyben kölcsönösen megegyezünk a kapcsolattartás részleteiről. A megállapodást megküldjük az illetékes gyámhivataloknak és a gyermekjóléti szolgálatoknak.

Tájékoztatjuk a gyámhivatalokat az általuk előírt folyamatos és időszakos kapcsolattartás eredményéről.

V. Ellátás igénybevételének módja

A gyermekek és fiatalok létszáma, korösszetétel, nemi összetétele

- A gyermekotthonba történő elhelyezés a Gyvt. 72-79. § alapján történik.
- Figyelembe kell venni a beutalt gyermek személyiségállapotát, testvérkapcsolatát, a nevelés folyamatosságának biztosítását, várható időtartamát, a speciális szükségleteket. (Gyógykezelés, iskoláztatás, pszichés ellátás.)

- A befogadó csoport kor és nem szerinti összetételét, nemzetiségi, vallási, kulturális hovatartozást.
- Lakóhely és tanintézménytől való távolságot.
- A csoportokban maximum 12 fő koedukáltan, 3 - 24 éves gyermek, fiatal felnőtt elhelyezésére van lehetőség.
- Testvéreket lehetőség szerint együtt helyezzük el, figyelembe véve a kialakult szoros baráti kapcsolatokat is.
- A döntésekben minden esetben a gyermek ill. gyermekek érdekeit kell érvényesíteni.

Ellátás igénybevétele, szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A Gyvt. 33. §. alapján, az intézmény tájékoztatja az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét, illetve a fiatal felnőttet,

- az ellátás tartamáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
- a kapcsolattartásról, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről,
- az érték - és vagyon megőrzés módjáról,
- a házirendről,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
- a jogairól és az érdekeit képviselő érdek- képviseleti fórumról.

A törvényes képviselő, a gyermek, illetve a fiatal felnőtt a tájékoztatásról írásban nyilatkozik.

Gyermekotthonunk folyamatos munkarend szerint működő bentlakásos gyermekintézmény, mely teljes körű ellátás keretében a gondozott gyermekek számára szaktevékenységként biztosít otthont nyújtó ellátást, az ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett gyermekek és utógondozói ellátott fiatalok részére. A gondozottak gyámhivatali határozat alapján kerülnek a gyermekotthonba. A bekerülő gyermekek és fiatalok a társadalom perifériájáról, szociális problémákkal küszködő családokból kerülnek ki. Már kicsi gyermekkorukban súlyos családi drámák, konfliktusok szenvedő részesei. Életük gyakori velejárója a hányattatottság, a szeretethiány az érzelmi sivárság, az alacsony kulturális szint, agresszív légkör. Minden napjuk velejárója a kudarcélmények sorozata, a kisebbrendűségi érzés. A legtöbben

tanulmányi nehézségekkel küszködnek, mivel a traumák okozta lelki terhek miatt kisebb a teljesítőképességük a normál családban élő kortársaikhoz képest.

Intézményünkben megpróbáljuk felkészíteni a gyerekeket a családi életre, és önálló életvezetésre. Támogatjuk őket, hogy tanulmányaikat sikeresen fejezzék be, szerezzenek szakmát. Segítjük a kulturális és tanulmányi elmaradással küszködő gyermekek felzárkóztatását. Antiszociális viselkedési mintákat elsajátított gyermekek számára segítjük a társadalmi beilleszkedést, elfogadható normák és értékek kialakítását. Biztosítjuk a lelki, mentális gondozásukat, elszenvedett traumáik feldolgozását. Antiszociális viselkedés mintákat elsajátított gyermekek számára korrigáló személyiségfejlesztést és pozitív emberi életmintákat nyújtunk, szeretetteljes gondoskodást biztosítunk. Igyekszünk, hogy a magasabb szintű emberi, szellemi, erkölcsi értékek a gyermekekben felnőve belsővé váljanak, igényesség alakuljon ki bennük a magasabb életminőségek elérésére, kialakítására, későbbi felnőtt életük során. Lehetőségeinkhez mérten kulturális és sport tevékenységet biztosítunk számukra: a Fészek gyermekotthonban konditermet rendeztünk be, ahol biztosított az asztalitenisz.

Az életvezetés egyik legfontosabb problémája az anyagi bevételek célszerű, hónapon át tartó beosztása. Ebben a gazdálkodási formában a gyerekek testközeli kapcsolatba kerülnek a pénzzel, annak értékével, reális tudást szerezhetnek a mindennapok „áráról". Ez önálló életvezetésük számára fontos tapasztalat lehet. A főzést, takarítást és egyéb háztartási munkákat a gondozók a gyerekek bevonásával végzik, az ő életkoruknak és képességeiknek figyelembe vételével.

A gyerekek ruházatát is a gyerekkel közösen vásárolják meg. Lehetőséget adunk a gyermekek számára, hogy maguk válasszák ki a ruhadarabjaikat figyelembe véve igényeiket és a rendelkezésükre álló összeget. Ezáltal a gyermekek tanulják a takarékoskodás fortélyait.

Az utógondozói ellátás keretében intézményünkben nagykorúvá vált fiatal felnőttek számára szükségleteikhez és helyzetükhöz igazodó ellátást nyújtunk. Segítséget adunk azon feltételek megteremtéséhez, amelynek az ellátásból kikerülő fiatal felnőtt önálló életének megkezdéséhez, megélhetéséhez szükségesek, segítséget nyújtunk iskoláik befejezéséhez, munkahely megszerzéséhez. Ezt a segítséget maximum 24 éves korukig vehetik igénybe. Természetesen igyekszünk segíteni a fiatal felnőttet, hogy ne kelljen 24 éves kort megvárnia az önálló életkezdéshez, hanem mihamarabb saját lábra tudjanak állni.

Munkánkat nagymértékben segíti, hogy rendszeresen esetmegbeszéléseket tartunk pszichológusunk vezetésével.

VI. Az ellátást igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

VI/1. Gyermekek jogainak védelme

A gondozott gyermekeknek joguk van érdekeik védelméhez, azok érvényesítéséhez.

A gyermekek jogait és kötelességeit a házirendünkben rögzítettük.

A gondozottak jogait érintő sérelem esetén bármely gyermek, fiatal írásban fordulhat panaszával az intézmény igazgatójához, a gyermekjogi képviselőhöz, gyámjához, nevelőjéhez.

A gyerekeknek joguk van, hogy ellátásuk körülményeivel kapcsolatos észrevételeiket, esetleges panaszaikat névtelenül, írásban jelezzék az gyermekotthon vezetője felé a csoportokban elhelyezett „panaszládába" helyezve azt.

Az intézményben jogszabályi rendelkezés szerint külön szabályzat alapján Érdekképviseleti Fórum, Gyermekönkormányzat működik, mely a gondozásban lévő gyermekek és fiatalok érdekképviseletének hivatalos helye.

A FICE ingyenes telefonos jogsegélyszolgálatán a gyermekek szükség esetén segítséget kérhetnek. A telefonszám gyermekotthonunkban is, a gyermekek által jól látható helyen kifüggesztésre került.

VI/2. Gondoskodást végző személyek jogainak védelme

A törvény védi a közfeladatot ellátó személyt. **Közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (311. §)** a Btk. 310. § szerint büntetendő., aki az ott meghatározott bűncselekményt közfeladatot ellátó személy ellen követi el.

A közfeladatot ellátó személyek körét a Btk. záró része határozza meg.

- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben, valamint a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott munkakörben foglalkoztatott személy e tevékenysége gyakorlása során (pl.:gyám, szociális gondozó, hajléktalanokkal foglalkozó utcai munkás, szenvedélybetegekkel foglalkozó szociális gondozó)

A gondozást végző személyek jogainak intézményen belüli védelmét a Közalkalmazotti Tanács és az intézményben működő szakmai érdekképviseleti szerv valósítja meg.

MAGYISZ Heves Megyei Szervezete: A szövetség országos és megyei szinten is igyekszik megvalósítani a gyermekvédelemben dolgozók szakmai érdekképviseletét.

LOSZE: Ez a szervezet lehetőséget ad arra, hogy az ország más részeiben működő gyermekotthonokkal szorosabb kapcsolatot alakítsunk ki, hogy szakmai érdekeinknek szervezettebben, hangsúlyozottabban adjunk hangot.

VII. Szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái

A folyamatos szakmai felkészülést szervezett képzéseken, továbbképzéseken biztosítjuk.

A dolgozók kötelesek a szakmai színvonal megtartása, illetve emelése érdekében tudásukat bővíteni, továbbképzéseken részt venni.

A gyermekotthon dolgozói részére, az intézmény anyagi lehetőségeit figyelembe véve szervez tapasztalatcseréket más intézményekkel, biztosítja a dolgozók részére a továbbképzéseket, konferenciákon való részvételt. Az intézmény dolgozóinak szakmai továbbképzése rövid és középtávú továbbképzési terv alapján történik

Az önismereti tréning célja, hogy a nevelők tudatosítsák saját segítő foglalkozásuk szerepét és jelentőségét. Önmagukra nézve azt a felelősséget, amit a saját személyiségfejlesztésük jelent. Egyrészt a professzionális hivatásuk miatt, másrészt a saját mentálhigiénéjük és lelki értelemben vett egészségük megőrzése miatt.

A csapatépítés célja, hogy a nevelői munkacsoport közösségként erősödjön, a kritikus és nehéz helyzetekben is képes legyen konstruktív és egymást támogató módon működni. Kiemelten fontos cél, a nevelői közösségben tudatosítani a közös szakmai célt, a gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésének és növekedésének a segítését. Ahhoz, hogy a nevelők a gyermekek csoportjából közösséget tudjanak kovácsolni, ennek előfeltétele, hogy ők maguk is megtapasztalják a saját munkaközösségük létét, annak támogató és teremtő erejét.

A gyermekekkel kapcsolatos problémák egységes kezelésére esetmegbeszéléseket, illetve munkamegbeszéléseket tartunk.

Az esetmegbeszélésekkel célunk, hogy időben történjen az események kiértékelése, a problémák megbeszélése, szakszerű feldolgozása, illetve a problémák, események várható következményeire való felkészüléssel növeljék a gyerekekkel foglalkozó szakemberek egyéni szakmai tudatosságát, kaphassanak szakmai munkájukban megerősítést, formálják egységes nevelői stílusukat.

A minőségbiztosítás elemei

A legfontosabb szakmai kompetenciák a szakmai tudás, (a megfelelő szakképesítés, a folyamatos továbbképzés) és az érzelmi intelligencia. Az érzelmi intelligencia megnyilvánul az érzelmek felismerésében, az érzelmek kezelésében, az önmotiválásban, az önkontrollban, mások érzelmeinek felismerésében, kapcsolatkezelésben, mások érzéseire hatni tudásban. Az érzelmi intelligencia fejleszthető és önbecslő skálával mérhető.

Egységes szemléletre van szükség a nevelői-gondozói karon belül a felmerülő problémák kezelésére, különös tekintettel a sérült, problémás gyerekekre. A biztonságos döntéshozatalban ez megtámogatná a nevelőket. A kommunikációfejlesztésben aláhúzott szerepe van a növendékekkel való kommunikáció fejlesztésének, verbális és non-verbális szinten.

A jól ápoltság, a derűs optimizmus hatással van a gyermekekre, példamutató magatartással ösztönözzük őket arra, hogy követendő példát lássanak a felnőttekben. A mintaadás motiválóan hat gyermekeinkre.

Munkánkat, feladatainkat az intézmény Etikai Kódexében megfogalmazottak szerint látjuk el. A Kódex célja többek között, hogy igazodási pontokat nyújtson a munkatársainknak olyan helyzetekben, melyek nem szabályozhatók pusztán jogi eszközökkel, valamint a szakmai közmegegyezésen alapuló szabályok elfogadása és a velük való azonosulás révén erősítse az intézményi kollektíva összetartozását, az intézményben folyó szakmai munka színvonalát.

Összegzésként:

Minden szakmai dokumentum annyit ér, amennyit a gyakorlati munka során meg tudunk valósítani. A Fészek Gyermekotthon kollektívájával mindent megteszünk, hogy a közösen kialakított célkitűzések maximálisan megvalósuljanak. A hozzánk kerülő gyermekek annyi traumán mentek keresztül, hogy a kitűzött célok megvalósításánál első helyen szerepeltetjük a következő kínai közmondás tanulságait:

„ Nem akadályozhatjuk meg, hogy a

Szomorúság madarai átrepüljenek a fejünk felett,

De megakadályozhatjuk,

Hogy fészket rakjanak a hajunkban".

A Szakmai program hatályba lépésének ideje:

Jelen Szakmai Program a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Heves Megyei Kirendeltségének igazgatója jóváhagyásának napján lép hatályba.

Lőrinci, 2021. július 1.

Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ * 3300 Eger, Dobó tér 6/A. *

igazgató

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 104.§ (1) bekezdés d.) pontja alapján jóváhagyom.

Eger, 2021. ..03..01...

Sinka Zsolt
Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Heves Megyei Kirendeltség
igazgató

1. számú melléklet

Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ
✉3300 Eger, Dobó tér 6/a.
☎tel./Fax:36/427-544

Iktsz.:...../2021.

MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött egyrészről a Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ Igazgatója, másrészt ..... **(Név, szül. hely, idő)** utógondozói ellátásban részesülő fiatal között a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 92.§-a, a Gyvt. 32.§ (5) és (7) bekezdése, a Gyvt. 33. § alapján a mai napon az alábbi feltételekkel

A Heves Megyei Kormányhivatal ..... Járási Hivatala Járási Gyámhivatala .....számú határozatával elrendelt utógondozói ellátást a Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ ..... szám alatti lakásotthonban (gyermekotthonban) biztosítok a fiatal részére 21. életévének betöltéséig.

Ellátás kezdete:
Ellátás vége:

A Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ igazgatója, - mivel a fiatal ***létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja***, ezért - szükségszerinti ellátást nyújt a fiatal felnőtt számára, melynek keretében biztosítja:

1. az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét,
2. tisztálkodási, mosási lehetőséget,
3. az étkezést vagy főzési lehetőséget és az ahhoz szükséges alapanyagot,
4. a ruházatot,
5. az elsősegélyhez szükséges felszereléseket,
6. a személyre szóló pedagógiai, pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés támogatást és segítségnyújtást.

A nagykorú fiatal vállalja, hogy:

- a gyermekotthon Házirendjét betartja, példamutató magatartást tanúsít,
- utógondozójával együttműködik,
- minden hónap 10-ig a 1997. évi XXXI. tv. 146.§ (2) bek., a 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet, valamint a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Heves Megyei Kirendeltség igazgatójának ..... számú közleménye alapján a számára megállapított térítési díjat befizeti,
- jövedelméről igazolást hoz, illetve a rendszeres jövedelméről köteles tájékoztatni az igazgatót,

- folyószámlán lévő pénzét utógondozójával együttműködve kezeli, takarékoskodik,

- a lakásotthonból történő végleges eltávozását 5 napon belül bejelenti és a biztosított felszerelési tárgyakkal elszámol.

A vállalt kötelezettségek bármelyikének megszegése, illetve a Gyvt. 93.§ (9) és (10) bekezdésének fennállása a szerződés felbontását eredményezi. A fiatal szerződés szegése esetén az igazgató az utógondozói ellátás megszüntetését kezdeményezi.

Eger, 2021. .....

....

nagykorú fiatal igazgató

1/a. számú melléklet

Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ
✉3300 Eger, Dobó tér 6/a.
☎tel./Fax:36/427-544

Iktsz.:...../2021.

MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött egyrészről a Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ Igazgatója, másrészt ..... **(Név, szül. hely, idő)** utógondozói ellátásban részesülő fiatal között a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 92.§-a, a Gyvt. 32.§ (5) és (7) bekezdése, a Gyvt. 33. § alapján a mai napon az alábbi feltételekkel

A Heves Megyei Kormányhivatal ..... Járási Hivatala Járási Gyámhivatala .....számú határozatával elrendelt utógondozói ellátást a Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ ..... szám alatti lakásotthonban (gyermekotthonban) biztosítok a fiatal részére 22. életévének betöltéséig (mivel speciális vagy különleges szükségletűként töltötte be nagykorúságát).

Ellátás kezdete:
Ellátás vége:

A Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ igazgatója, - mivel a fiatal ***létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja***, ezért - szükségszerinti ellátást nyújt a fiatal felnőtt számára, melynek keretében biztosítja:

1. az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét,
2. tisztálkodási, mosási lehetőséget,
3. az étkezést vagy főzési lehetőséget és az ahhoz szükséges alapanyagot,
4. a ruházatot,
5. az elsősegélyhez szükséges felszereléseket,
6. a személyre szóló pedagógiai, pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés támogatást és segítségnyújtást.

A nagykorú fiatal vállalja, hogy:

- a gyermekotthon Házirendjét betartja, példamutató magatartást tanúsít,
- utógondozójával együttműködik,
- minden hónap 10-ig a 1997. évi XXXI. tv. 146.§ (2) bek., a 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet, valamint a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Heves Megyei Kirendeltség igazgatójának ..... számú közleménye alapján a számára megállapított térítési díjat befizeti,
- jövedelméről igazolást hoz, illetve a rendszeres jövedelméről köteles tájékoztatni az igazgatót,
- folyószámlán lévő pénzét utógondozójával együttműködve kezeli, takarékoskodik,

- a lakásotthonból történő végleges eltávozását 5 napon belül bejelenti és a biztosított felszerelési tárgyakkal elszámol.

A vállalt kötelezettségek bármelyikének megszegése, illetve a Gyvt. 93.§ (9) és (10) bekezdésének fennállása a szerződés felbontását eredményezi. A fiatal szerződés szegése esetén az igazgató az utógondozói ellátás megszüntetését kezdeményezi.

Eger, 2021. .....

....

nagykorú fiatal

igazgató

2. számú melléklet

Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ
✉3300 Eger, Dobó tér 6/a.
☎tel./Fax:36/427-544

Iktsz.:...../2021.

MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött egyrészről a Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ Igazgatója, másrészt ..... **(Név, szül. hely, idő)** utógondozói ellátásban részesülő fiatal között a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 92.§-a, a Gyvt. 32.§ (5) és (7) bekezdése, a Gyvt. 33. § alapján a mai napon az alábbi feltételekkel

A Heves Megyei Kormányhivatal ..... Járási Hivatala Járási Gyámhivatala .....számú határozatával elrendelt utógondozói ellátást a Heves megyei Gyermekvédelmi Központ ..... szám alatti lakásotthonban (gyermekotthonban) biztosítok a fiatal részére 24. életévének betöltéséig.

Ellátás kezdete:
Ellátás vége:

A Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ igazgatója - mivel a fiatal ***tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll,*** - szükségszerinti ellátást nyújt a fiatal felnőtt számára, melynek keretében biztosítja:

1. az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét,
2. tisztálkodási, mosási lehetőséget,
3. étkezést vagy a főzési lehetőséget és az ahhoz szükséges alapanyagot,
4. a ruházatot,
5. az elsősegélyhez szükséges felszereléseket,
6. a személyre szóló pedagógiai, pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés támogatást és segítségnyújtást,
7. az utógondozói ellátás időtartama alatt megkezdett vagy folytatott első tanulmányának teljes költségét,
8. a tankönyveket, tanszereket és egyéb, a tanulmányok végzéséhez szükséges felszereléseket, továbbá a köznevelési intézménybe járással kapcsolatban felmerülő költségeket.

A nagykorú fiatal vállalja, hogy:

- a gyermekotthon Házirendjét betartja, példamutató magatartást tanúsít,
- utógondozójával együttműködik,
- minden hónap 10-ig a 1997. évi XXXI. tv. 146.§ (2) bek., a 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet, valamint a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Heves Megyei

Kirendeltség igazgatójának ..... számú közleménye alapján a számára megállapított térítési díjat befizeti,

- jövedelméről igazolást hoz, illetve a rendszeres jövedelméről köteles tájékoztatni az igazgatót,
- folyószámlán lévő pénzét utógondozójával együttműködve kezeli, takarékoskodik,
- a lakásotthonból történő végleges eltávozását 5 napon belül bejelenti és a biztosított felszerelési tárgyakkal elszámol.

A vállalt kötelezettségek bármelyikének megszegése, illetve a Gyvt. 93.§ (9) és (10) bekezdésének fennállása a szerződés felbontását eredményezi. A fiatal szerződés szegése esetén az igazgató az utógondozói ellátás megszüntetését kezdeményezi.

Eger, 2021. .....

....

nagykorú fiatal

igazgató

2/a. számú melléklet

Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ
✉3300 Eger, Dobó tér 6/a.
☎tel./Fax:36/427-544

Iktsz.:...../2021.

MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött egyrészről a Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ Igazgatója, másrészt ..... **(Név, szül. hely, idő)** utógondozói ellátásban részesülő fiatal között a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 92.§-a, a Gyvt. 32.§ (5) és (7) bekezdése, a Gyvt. 33. § alapján a mai napon az alábbi feltételekkel

A Heves Megyei Kormányhivatal ..... Járási Hivatala Járási Gyámhivatala .....számú határozatával elrendelt utógondozói ellátást a Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ ..... szám alatti lakásotthonban (gyermekotthonban) biztosítok a fiatal részére 25. életévének betöltéséig (mivel felsőfokú intézménnyel áll hallgatói jogviszonyban).

Ellátás kezdete:
Ellátás vége:

A Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ igazgatója - mivel a fiatal ***tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll,*** - szükségszerinti ellátást nyújt a fiatal felnőtt számára, melynek keretében biztosítja:

1. az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét,
2. tisztálkodási, mosási lehetőséget,
3. étkezést vagy a főzési lehetőséget és az ahhoz szükséges alapanyagot,
4. a ruházatot,
5. az elsősegélyhez szükséges felszereléseket,
6. a személyre szóló pedagógiai, pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés támogatást és segítségnyújtást,
7. az utógondozói ellátás időtartama alatt megkezdett vagy folytatott első tanulmányának teljes költségét,
8. a tankönyveket, tanszereket és egyéb, a tanulmányok végzéséhez szükséges felszereléseket, továbbá a köznevelési intézménybe járással kapcsolatban felmerülő költségeket.

A nagykorú fiatal vállalja, hogy:

- a gyermekotthon Házirendjét betartja, példamutató magatartást tanúsít,
- utógondozójával együttműködik,
- minden hónap 10-ig a 1997. évi XXXI. tv. 146.§ (2) bek., a 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet, valamint a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Heves Megyei

Kirendeltség igazgatójának ..... számú közleménye alapján a számára megállapított térítési díjat befizeti,

- jövedelméről igazolást hoz, illetve a rendszeres jövedelméről köteles tájékoztatni az igazgatót,
- folyószámlán lévő pénzét utógondozójával együttműködve kezeli, takarékoskodik,
- a lakásotthonból történő végleges eltávozását 5 napon belül bejelenti és a biztosított felszerelési tárgyakkal elszámol.

A vállalt kötelezettségek bármelyikének megszegése, illetve a Gyvt. 93.§ (9) és (10) bekezdésének fennállása a szerződés felbontását eredményezi. A fiatal szerződés szegése esetén az igazgató az utógondozói ellátás megszüntetését kezdeményezi.

Eger, 2021. .....

....

nagykorú fiatal

igazgató

3. számú melléklet

Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ
✉3300 Eger, Dobó tér 6/a.
☎tel./Fax:36/427-544

Iktsz.:...../2021.

MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött egyrészről a Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ Igazgatója, másrészt ..... **(Név, szül. hely, idő)** utógondozói ellátásban részesülő fiatal között a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 92.§-a, a Gyvt. 32.§ (5) és (7) bekezdése, a Gyvt. 33. § alapján a mai napon az alábbi feltételekkel

A Heves Megyei Kormányhivatal ..... Járási Hivatala Járási Gyámhivatala .....számú határozatával elrendelt utógondozói ellátást a Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ ..... szám alatti lakásotthonban (gyermekotthonban) biztosítok a fiatal részére szociális intézménybe való felvétele időpontjáig, de legkésőbb 22. életévének betöltéséig.

Ellátás kezdete:
Ellátás vége:

A Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ igazgatója - mivel a fiatal ***szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja,*** - szükségszerinti ellátást nyújt a fiatal felnőtt számára, melynek keretében biztosítja:

1. az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét,
2. tisztálkodási, mosási lehetőséget,
3. étkezést vagy a főzési lehetőséget és az ahhoz szükséges alapanyagot,
4. a ruházatot,
5. az elsősegélyhez szükséges felszereléseket,
6. a személyre szóló pedagógiai, pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés támogatást és segítségnyújtást.

A nagykorú fiatal vállalja, hogy:

- a lakásotthon (gyermekotthon) Házirendjét betartja, példamutató magatartást tanúsít,
- utógondozójával együttműködik,
- minden hónap 10-ig a 1997. évi XXXI. tv. 146.§ (2) bek., a 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet, valamint a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Heves Megyei Kirendeltség igazgatójának ..... számú közleménye alapján a számára megállapított térítési díjat befizeti,
- jövedelméről igazolást hoz, illetve a rendszeres jövedelméről köteles tájékoztatni az igazgatót,
- folyószámlán lévő pénzét utógondozójával együttműködve kezeli, takarékoskodik,

- a lakásotthonból (gyermekotthonból) történő végleges eltávozását 5 napon belül bejelenti és a biztosított felszerelési tárgyakkal elszámol.

A vállalt kötelezettségek bármelyikének megszegése, illetve a Gyvt. 93.§ (9) és (10) bekezdésének fennállása a szerződés felbontását eredményezi. A fiatal szerződés szegése esetén az igazgató az utógondozói ellátás megszüntetését kezdeményezi.

Eger, 2021. .....

....

nagykorú fiatal igazgató

4. számú melléklet

Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ
✉3300 Eger, Dobó tér 6/A.
☎tel./Fax:36/427-544 e-mail:hmgyk@hmgyk.hu

Nyilatkozat

Alulírott .....szül; .....an;..... nyilatkozom, hogy az 1997.évi XXXI. törvény 33.§ (1) – (3) pontjait figyelembe véve a tájékoztatást megértettem, azt tudomásul veszem.

Lőrinci, 2021.....

....
Fiatal felnőtt

4./a számú melléklet

Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ
✉3300 Eger, Dobó tér 6/A.
☎tel./Fax:36/427-544 e-mail:hmgyk@hmgyk.hu

Nyilatkozat

Alulírott.....mint a..... kiskorú, (szül:.....an.;.....) törvényes képviselője nyilatkozom, hogy az 1997.évi XXXI. törvény 33.§ (1) – (3) pontjait figyelembe véve a tájékoztatást megértettem, azt tudomásul veszem.

Lőrinci, 2021.....

.....
Törvényes képviselő